

Marje Hamberg

Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto
Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö
Opinnäytetyö 2022

OLISI KIVA, JOS OLISI EDES JOTAIN TOIMINTAA, JOKA OLISI TARKOITETTU MINUN IKÄISILLENI

Nuorten aikuisten käsityksiä seurakunnasta ja sen toiminnasta

TIIVISTELMÄ

Marje Hamberg

Olisi kiva, jos olisi edes jotain toimintaa, joka olisi tarkoitettu minun ikäisilleni
50 s, 2 liitettä

Kevät 2022

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Helsinki

Sosionomi

Sosionomi (AMK), kirkon nuorisotyö

Opinnäytetyön tarkoituksena oli antaa Helsingin tuomiokirkkoseurakunnalle ja muille Suomen luterilaisille seurakunnille tietoa seurakunnan toiminnassa mukana olevien nuorten aikuisten luterilaista kirkkoa koskevista näkemyksistä ja aidosti kuulla vastaajia heitä koskevissa asioissa.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää seurakunnan toiminnassa mukana olevien nuorten aikuisten ajatuksia omasta uskonnollisuudestaan ja arvoistaan, seurakunnan toiminnasta sekä siitä, minkälaista toimintaa he toivoivat. Miten seurakunnan viestintä tavoittaa nuoret aikuiset? Miten vastaajat kokevat omat vaikutusmahdollisuutensa seurakunnassa sekä miten he kokivat oman sitoutumisensa luterilaiseen seurakuntaan?

Opinnäytetyö toteutettiin määrällisenä tutkimuksena. Aineiston keräysmenetelmänä käytettiin kyselytutkimusta. Kyselyyn kertyi vastauksia 179. Suurin osa vastaajista oli naispuolisia ja aktiivisia seurakuntanuoria.

Tuloksista selvisi, että valtaosa vastaajista oli sangen uskonnollisia. Tämä näkyi heidän arvoissaan. Heidän näkemyksensä uskonnosta ja seurakunnasta painottui konservatiivisesti. Joukossa oli kumminkin pieni joukko, joiden uskonnollisuus ja arvot poikkesivat enemmistöstä ja heidän näkemyksensä suhteessa uskoon ja seurakuntaan olivat liberaaleja.

Pääasiallinen tiedon saannin kanava seurakunnan tapahtumista vastaajilla oli internet, ja he olivat valtaosin tyytyväisiä seurakunnan toiminnoista saamaansa tietoon. Mitä uskonnollisempi vastaaja oli, sitä enemmän hänellä oli halua vaikuttaa oman seurakuntansa toimintaan. Vastaajilla oli monipuolisia vastauksia siihen, millaista toimintaa he seurakunnilta toivoivat, mutta yleisin vastaus oli enemmän kohdennettua toimintaa nuorille aikuisille.

Opinnäytetyö antoi selkeitä vastauksia siihen, millaista toimintaa vastaajat seurakunnilta toivoivat. Erityisesti toivottiin hengellistä toimintaa, kuten rukousta, laulamista ja ylistystä, Raamatun ja hengellisten asioiden opetusta. Liberaalimmat vastaajat toivoivat vapaampia jumalanpalveluksia ja monipuolisempaa jumalanpalveluselämää. Hengellisen toiminnan lisäksi toivottiin, nuorten aikuisten iltoja, retkiä ja nuorille aikuisille suunnattuja tapahtumia. Nämä tiedot antavat hyvää pohjaa seurakunnille työn ja toiminnan suunnitteluun.

Asiasanat: Arvot, nuoret aikuiset, usko, vaikuttaminen

ABSTRACT

Marje Hamberg

It would be nice if there was even any activity for my age

50 p, 2 appendices

Spring 2022

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree Programme in Social Services

Bachelor of Social Services, Youth Work

The purpose of the thesis was to provide Helsinki Cathedral Parish and other Finnish Lutheran congregations with information about the views of the young adults involved in the congregation's activities of the Lutheran Church and to genuinely courage to consult the respondents in matter concerning them.

The aim of the thesis was to find out the thoughts of the young adults involved in the activities of the parish, their own religiosity and values, the kind of activities they wanted. How does the parish communication reach the young adults? How the respondents perceived their own opportunities for influence in the congregation, and how they perceived their own commitment to the Lutheran Church.

The thesis was carried out as a quantitative study. Questionnaire surveys were used as the data collection method. The questionnaire received 179 responses. Most of the respondents were female, as well as religious and active parish youth.

The results showed that most respondents were quite religious, this was reflected in their values, their emphasis on views on religion and the congregation was conservative. Among them were each a small group whose religiosity and values differed from the majority and their views on faith and the congregation were liberal.

The respondents' main means of accessing information about the congregation's event was the internet, and they were largely satisfied with the information they received about the congregation's activities. The more religious the respondent was, the more he wanted to influence the activities of his own congregation. Respondents had varied responses to what kind of activity they expected of congregation, but the most common response was more targeted activity for young adults.

The thesis gave clear answers to what kind of activities respondents wanted from the parishes. Spiritual activities such as prayer, singing and praise, biblical and spiritual instruction and the most liberal respondents wished for free worship and a more varied worship life. In addition to spiritual activities, young adult evenings, excursions and event for young adults were welcomed. This information provides a good basis for churches to plan their work and activities.

Keywords: Values, young adults, faith, influence

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 NUORI AIKUISUUS ELÄMÄN VAIHEENA	5
2.1 Keitä ovat nuoret aikuiset.....	5
2.2 Nuorten aikuisten arvot.....	5
2.3 Nuorten aikuisten osallisuus ja osattomuus	10
3 NUORTEN AIKUISTEN USKO JA SEURAKUNNAN JÄSENYYS	11
3.1 Nuoret aikuiset, usko ja uskonnollisuus	11
3.2 Nuorten aikuisten seurakuntajäsenyys.....	16
3.3 Osallisuus ja vaikuttaminen seurakunnassa	17
4 HELSINGIN TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA YHTEISTYÖTAHONA	18
5 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET.....	19
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	20
6.1 Tutkimusmenetelmät.....	20
6.2 Aineiston keruu	21
6.3 Aineiston analysointi	21
6.4 Validiteetti ja reliabiliteetti.....	22
7 TUTKIMUSTULOKSET	23
7.1 Vastaajien taustatiedot.....	23
7.2 Usko ja arvot.....	23
7.3 Seurakunnan tiedotus, toiminta ja vaikuttaminen.....	32
7.4 Toiveet toiminnalle	37
7.5 Sitoutuminen seurakunnan jäseneksi.....	38
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	41
9 POHDINTA	43
9.1 Tutkimuksen eettisyys.....	44
9.2 Ammatillinen kasvu	45
9.3 Jatkotutkimusaiheet	46

LÄHTEET	48
LIITE 1. Saatekirje	51
LIITE 2. Kyselykysymykset	52

1 JOHDANTO

Nuorten aikuisten eroaminen seurakunnasta oli vuonna 2020 huomattavaa suhteessa muihin ikäryhmiin (Helsingin seurakuntayhtymä 2020). Nuorten aikuisten eroaminen kirkosta selittyy kirkon nelivuotiskertomuksen mukaan usealla syyllä. Syyt voivat olla katsomuksellisia ja liittyä siihen, että he eivät pidä itseään uskonnollisina. Kirkkoa instituutiona ei pidetä henkilökohtaisesti merkittävänä. Kirkon ja seurakunnan kannanottojen tuottamat pettymykset voivat olla eron syynä. (Ketola & Sohlberg, 2020, s 58–59.)

Minkälaisin toimin seurakunnassa olevat nuoret aikuiset saataisiin mukaan seurakuntien toimintaan ja pysymään seurakuntalaisina? Ensisijaisen tärkeää olisi kuulla ja kuunnella heidän toiveitaan ja tarpeitaan.

Tässä tutkimuksessa selvitetään, minkälaisia nuoria aikuisia Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan toiminnassa on mukana ja minkälaisia odotuksia ja toiveita heillä on seurakunnalle.

Tutkimus antaa seurakunnille tietoa toiminnassa aktiivisesti mukana olevien nuorten aikuisten seurakunnan toimintaa koskevia tarpeita. Seurakunnat voivat toimintaa suunnitellessaan huomioida, mitä nuoret aikuiset toiminnalta toivovat ja panostaa siihen.

2 NUORI AIKUISUUS ELÄMÄN VAIHEENA

2.1 Keitä ovat nuoret aikuiset

Nuori aikuisuus on siirtymävaihe nuoruudesta aikuisuuteen. Siirtymävaiheen ensisijaisia edellytyksiä ovat ihmisen itsestään vastuun ottaminen ja kyky vastata itsenäisesti päätöksenteosta ja omasta taloudestaan. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Pulkkinen, Ruoppila, 2014, s 178.) Siirtymävaiheeseen kuuluu pohdinnallisuus, sen aikana etsitään kysymyksiä elämän perimmäisiin kysymyksiin sekä pohditaan elämän tarkoitusta ja etsitään itselle oikeanlaista elämän tapaa (Korhonen, 2020).

Siirtymävaiheita nuoresta nuoreksi aikuiseksi tai nuoresta aikuisesta aikuiseksi on haasteellista määrittää yksinkertaisesti. Perinteisesti kirkossa nuori aikuinen on tarkoittanut alle 30-vuotiasta, mutta yhteiskunnan kehitys on vienyt siihen suuntaan, että työelämään siirtyminen ja perheen perustaminen siirtyy myöhemmäksi ja tämän vuoksi nuoren aikuisen määritelmää on laajennettu. Helsingin seurakunnissa nuori aikuinen määritellään 20–39-vuotiaaksi. (Mäkinen 2009,10). Nuorisolaki määrittelee nuoren aikuisen olevan alle 29-vuotias (L1825/2016, 3§). Yksilön kokemusmaailmaan kuuluva koettu nuoruus antoi tutkimuksiin vastaajille mahdollisuuden vastata tässä opinnäytetyössä sen perusteella, että he kokevat olevansa nuoria aikuisia.

2.2 Nuorten aikuisten arvot

Schartzin ja Bilskyn (1992) mukaan ”arvot ovat ihmisen elämää johdattavia periaatteita. Arvot koostuvat käsitteistä ja uskomuksista, ne ovat arviointeja sekä valintoja ohjaavia päämääriä, jotka järjestyvät niiden suhteellisen tärkeyden mukaan. Ne eivät ole tilannesidonnaisia, vaan liittyvät toivottavaan käyttäytymiseen tai toivottavaan lopputulokseen” (Jaari 2004, s 107).

Filosofian professori Erik Ahlman on jakanut perusarvot kahteen ryhmään. Ensimmäinen arvoryhmä on hedoniset ja vitaaliset arvot (nautinnolliset ja elinvoimaiset, elämään kuuluvat). Toisena arvoryhmänä ovat henkisemmät arvot, esteettiset ja tiedolliset arvot, sekä pyhyysarvot (Lehto 2020, s 9–10).

Schwartz (1992) teorian mukaan arvot voidaan jakaa kymmeneen eri tavoin motivoituvaan arvotyyppiin, jotka näyttävät olevan universaaleja. (Helkama, 2009, s 35.)

Teoriassa yhtenä arvotyyppinä on perinteet. Tämän arvon sisältöinä ovat perinteiden ja uskonnon kautta välittyneiden tapojen ja ajatusten kunnioitus sekä niiden hyväksyntä ja niihin sitoutuminen.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on turvallisuus. Tämän arvon sisältöinä ovat yhteiskunnan, suhteiden ja yksilön turvallisuus sekä tasapaino ja vakaus.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on mielihyvä. Tähän arvoon sisältyvät nautinto ja mielihaluisten tyydyttäminen.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on hyväntahtoisuus. Tähän arvoon kuuluvat lähimmäisten hyvinvoinnista huolehtiminen ja sen edistäminen.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on itseohjautuvuus. Tähän arvotyyppiin kuuluvat vapaus, itsenäinen ajattelu ja toiminta sekä valintojen teko ja luovuus.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on virikkeisyys. Tähän arvotyyppiin sisältyvät jännitys, avoimuus uusille kokemuksille sekä haasteiden kohtaaminen.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on yhdenmukaisuus. Tähän arvotyyppiin sisältyvät haittaa tuovien impulssien rajoittaminen sekä normeihin sopeutuminen.

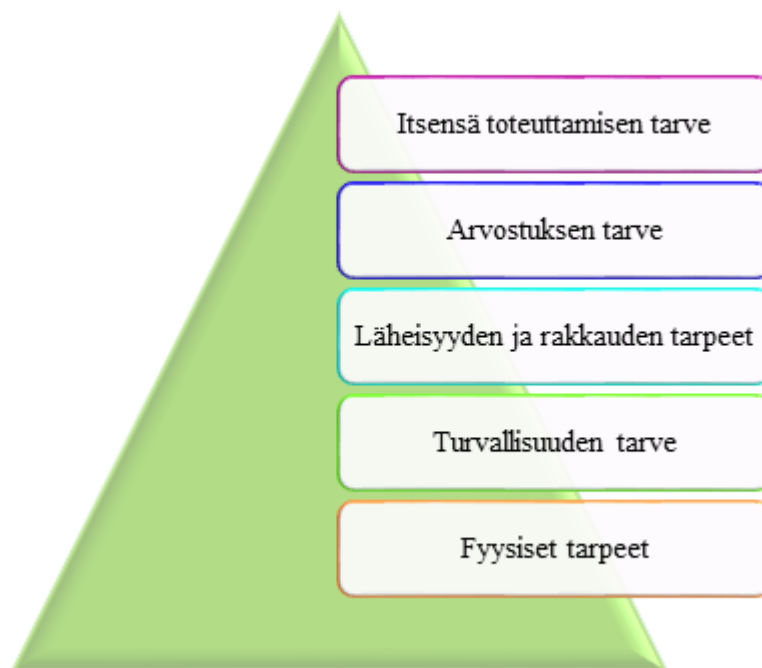
Teorian yhtenä arvotyyppinä on universalismi. Tähän arvotyyppiin kuuluvat kaikkien ihmisten ja luonnon arvostaminen, ymmärtäminen sekä suvaitseminen ja suojeleminen.

Teorian yhtenä arvotyyppinä on valta. Tämän arvon sisältöinä ovat ihmisen status ja arvostus yhteiskunnassa sekä ihmisten ja resurssien hallinta.

Yleisradio uutisoi taloudellisen taantuman vaikutuksesta nuorten arvoihin ja asenteisiin. ”Asenteet kovenevat, kun omista perustarpeista joudutaan tinkimään”. Helena Helve kertoi tutkimuksissaan esiin tulleesta ryhmästä nuoria, jotka ovat omaksuneet uusliberalistisia ja nationalistisia arvoja. Tähän ryhmään kuuluvat olivat sitä mieltä, ettei kuntien tai valtion verotuloista pitäisi jakaa parempiosaisilta pienituloisille. Edellisen laman jälkeen tasa-arvoa oli pidetty tärkeänä, nyt osa tutkituista ei pitänyt tasa-arvon toteutumista muun muassa työpaikoilla tarpeellisenä. Kun omat perustarpeet ovat tyydytetty, saavat jälkimaterialistiset arvot kasvu tilaa, kuten esteettisyys, itsensä toteuttaminen ja muiden auttaminen (Vilponen 2016).

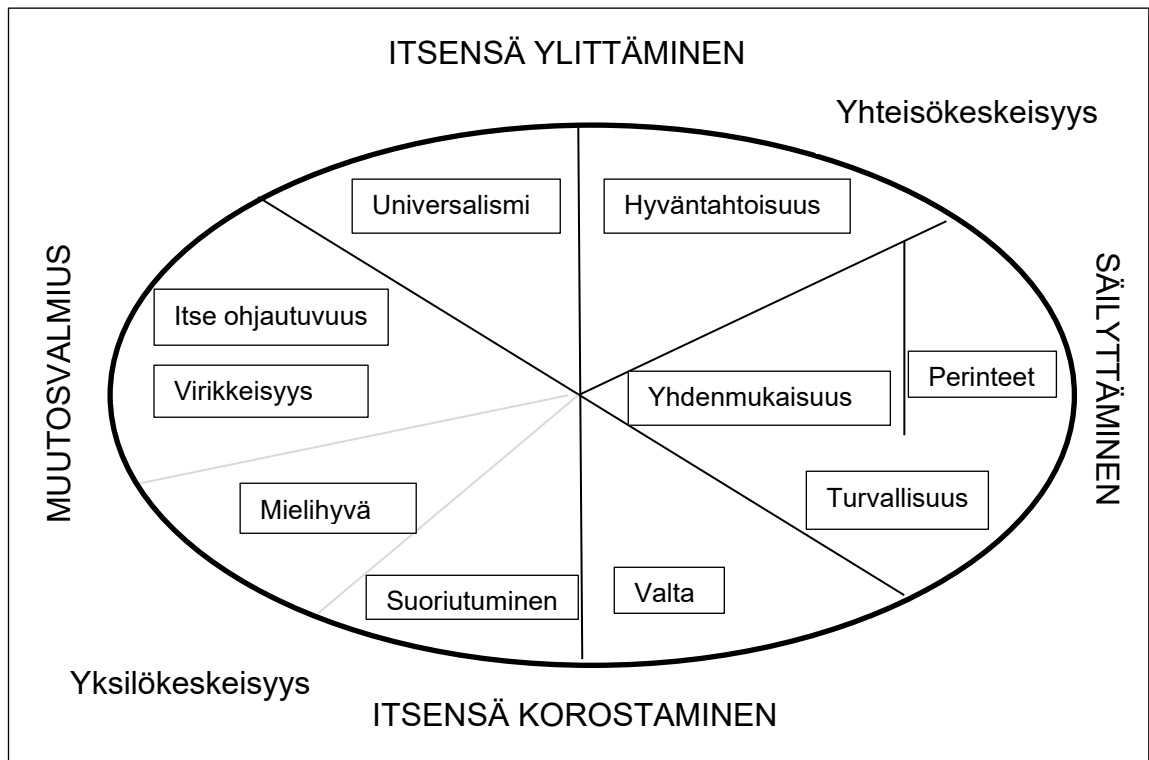
Maslowin tarvehierarkiateoria ja yhteiskunnallisten arvojen rakennelman muodostuu ihmisten perustarpeiden mukaisesti. Mitä korkeammalla hierarkiassa ovat tarpeet on tyydytetty, sitä ylempiä arvoja ihminen omaksuu. Tästä seuraa ihmisen arvojärjestelmän yhteneväisyyttä (Jaari, 2004, s 105).

Psykologi Maslow on luonut tarvehierarkiamallin, joka useimmiten kuvataan pyramidin muodossa. Hänen teoriansa mukaan ihmisillä on olemassa perustarpeita, jotka tulisi tyydyttää riittävässä määrin ennen kuin ihminen voi alkaa etsiä tyydytystä korkeammille arvoille. Maslowin teorian mukaan tarpeet voidaan jakaa eri ryhmiin (kuvio 1). Pyramidin alimpana ovat fyysiset tarpeet, johon kuuluu esimerkiksi ruoka, juoma, lepo. Seuraavalla tasolla pyramidissa ovat turvallisuuden tarpeet, suojautuminen erilaisilta vaaroilta. Kolmannelta tasolla ovat läheisyyden ja rakkauden tarpeet, yhteenkuuluvuus, tahto antaa ja vastaanottaa hellyyttä ja kiintymyksen osoituksia sekä ryhmässä toiminen. Neljännellä tasolla ovat arvostuksen tarpeet, itsekunnioitus ja muiden antama arvostus. Pyramidin huipuilla on itsensä toteuttamisen tarve, itsensä kehittäminen, henkiset tarpeet sekä elämäntarkoituksen löytäminen. (Maslow 2013.)

Kuvio 1 Maslowin pyramidi (Maslow 2013.)

Yleistyneen ymmärryksen mukaan arvomme ovat lähtöisin siitä yhteiskunnasta tai kulttuurista, joka ympäröi meitä kasvumme ja kehityksemme aikana. Ympäri- lämme olevasta sosiaalisesta ympäristöstä arvot välittyvät meille sisäistymis- tai oppimisprosessin avulla. Schwartzin (1992) arvoteorian mukaan kaikissa yhtei- söissä ensisijaiset arvot voidaan ryhmitellä seuraaviin ryhmiin arvojen rakenne mallin kehällä (kuvio 2). Muutosvalmius-arvoryhmä painottaa itsenäistä ajattelua ja toimintaa sekä muutoshakuisuutta. Säilyttämisarvojen ryhmä painottaa itsehil- lintää ja omantoiminnan rajoittamista sekä säädyllisten, tavanomaisten käytäntö- jen säilyvyyttä ja pysyvyyttä. Itsensä ylittämisen arvot painottavat muiden ihmis- ten hyväksymistä samanvertaisina ja toimimista muiden hyvinvoinnin edistä- miseksi. Itsensä korostamisarvot painottuvat ponnistelua yksilön omaan henkilö- kohtaiseen menestykseen ja toisten hallitsemiseen. Jos kehän toisilleen vastak- kaisia arvotyyppejä pyritään suorittamaan samanaikaisesti, voi Schwartzin teo- rian mukaan siitä seurata psyykkisiä tai sosiaalisia ristiriitoja. (Jaari, 2004, s 109.)

Kuvio 2. Schwartzin (1992) malli arvojen yleismaallisesta rakenteesta (Jaari 2004, s 110.)

Nuorten aikuisten arvoja, arvostuksia ja asenteita kuvaa verohallinnon 2021 teettämä segmenttitutkimus Nuoret360. Tutkimuksessa havaittiin mielihyvähakuisuuden ja impulsiivisuuden korostuvan nuoremmassa ikäluokassa, joissa näkyi selvästi yksilöllisyyden, mutta myös yhdenvertaisuuden painottaminen. Tutkimuksessa tuotiin esiin, että nuoret aikuiset eivät ole yksi yhteneväinen joukko. He jakautuvat erilaisiin ryhmiin, joita yhdisti samankaltaiset arvot sekä asenteet ja elämäntyyli. Tutkimuksessa nuoret oli näiden mukaan jaettu neljään ryhmään. Avarakatseiset tiedostavat, ryhmän arvoissa painottui suvaitsevaisuus erilaisuutta kohtaan, ympäristön ja tasa-arvon vaaliminen sekä yhteiskunnallinen tietoisuus. Perinteiset isänmaalliset, ryhmässä painottui isänmaallisuus ja perinteiden kunnioitus, mutta myös hengelliset arvot ja uhrautuvuus omaa perhettä kohtaan. Globaalit suoriutajat, ryhmässä painottui etenkin suoriutumiseen, uraan ja valtaan liittyvät arvot sekä kansainvälinen orientaatio, joka liittyi esimerkiksi matkustelu halukkuuteen ja valmiuteen työskennellä jossakin toisessa maassa. Vetäytyvät oppimiskielteiset, ryhmässä painottui turvallisuushakuisuus, kielteinen

asenne oppimiseen ja vähäinen kiinnostus yhteiskunnallisiin asioihin. (Hagfors & Kaartinen i.a.)

2.3 Nuorten aikuisten osallisuus ja osattomuus

Osallisuus merkitsee mukanaoloa, vaikuttamista sekä huolenpitoa ja yhteisesti rakennetusta hyvinvoinnista osalliseksi pääsemistä. (Sosiaali- ja terveysministeriö i.a.) Osallisuus on vaikuttamista oman elämänsä kulkuun, toimintoihin, palveluihin ja joihinkin yhteisiin asioihin. (Isola, Kaartinen, Leeman, Lääperi, Schneider, Valtari, Keto-Tokoi, 2017, s 3.)

Sosiaalinen osallisuus on sosiaalisessa vuorovaikutuksessa syntyvänä ilmiö, joka voidaan kuvata henkilökohtaisena, tunneperäisenä tai subjektiivisena. Sen keskiössä on tunne kuulumisesta johonkin yhteisöön tai yhteiskuntaan sekä yksilön henkilökohtainen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan oman elämänsä kulkuun. Sosiaalisen osallisuuden tunne on subjektiivinen, sitä ei voi määrittää ulkopuolelta, mutta sitä voidaan edistää (Leeman & Hämäläinen, 2015, s 5).

”Osallisuus on yhteyttä. Sen puuttuminen on lamauttava kokemus”. Osallisuuden vastakohtana on osattomuus. Osattomuudella tarkoitetaan sitä, että yksilö ei koe olevansa osallinen yhteiskunnallisesti tärkeinä pidetyistä asioissa. Osattomuus voi olla osattomuutta sosiaalisista suhteista, taloudesta tai yhteiskunnan demokraattisesta järjestelmästä. Työttömät ja syrjäytyneet tuntevat monissa yhteyksissä olevansa ulkopuolisia ja syrjittyjä. Ihmisen perustarpeisiin kuuluu halu olla osana yhteisöä ja olla tekemisissä muiden kanssa sekä tuntea osallisuutta. Osallisuus on hyvän elämän perustarve. (Harju, 2020.)

Työssäkäynti on normaalia, sitä myös edellytetään yhteiskunnan jäseniltä. Työelämän ulkopuolella oleminen tulkitaan heikoksi ja puuttuvaksi integraatioksi ja riskiksi syrjäytyä yhteiskunnasta. Suutari tuo esiin näkökulman, että syrjäytymisen sijaan puhuttaisiin marginaalista. ”Marginaalissa olevat nuoret eivät ole joko syrjäytyneitä tai integroituneita, vaan näitä molempia”. Työttömyys ei merkitse,

että nuori olisi sosiaalisesti syrjäytynyt. Sosiaalinen verkosto tarkoittaa sitä sosiaalisten suhteiden maailmaa, jossa nuori elää. Siihen kuuluu sekä yhteisöllisiä että yhteiskunnallisia tekijöitä. Nuori itse määrittelee ketkä ovat hänelle tärkeitä ihmisiä riippumatta siitä, onko heillä keskenään yhteyksiä tai siteitä toisiinsa ja nämä ihmiset muodostavat nuoren sosiaalisen verkoston. Sosiaalisiin verkostoihin kiinnittymien on yhteiskunnallistumisen mahdollisuus, mutta verkostojen kyky tukea marginaalissa olevaa nuorta etenkin pidemmällä aikavälillä on riippuvainen yhteiskunnan vastaan tulemisesta. Minkälaisia mahdollisuuksia se antaa, vaikka nuoren itsenäistymiselle silloin kun palkkatyötä ei ole saatavavilla (Suutari 2020).

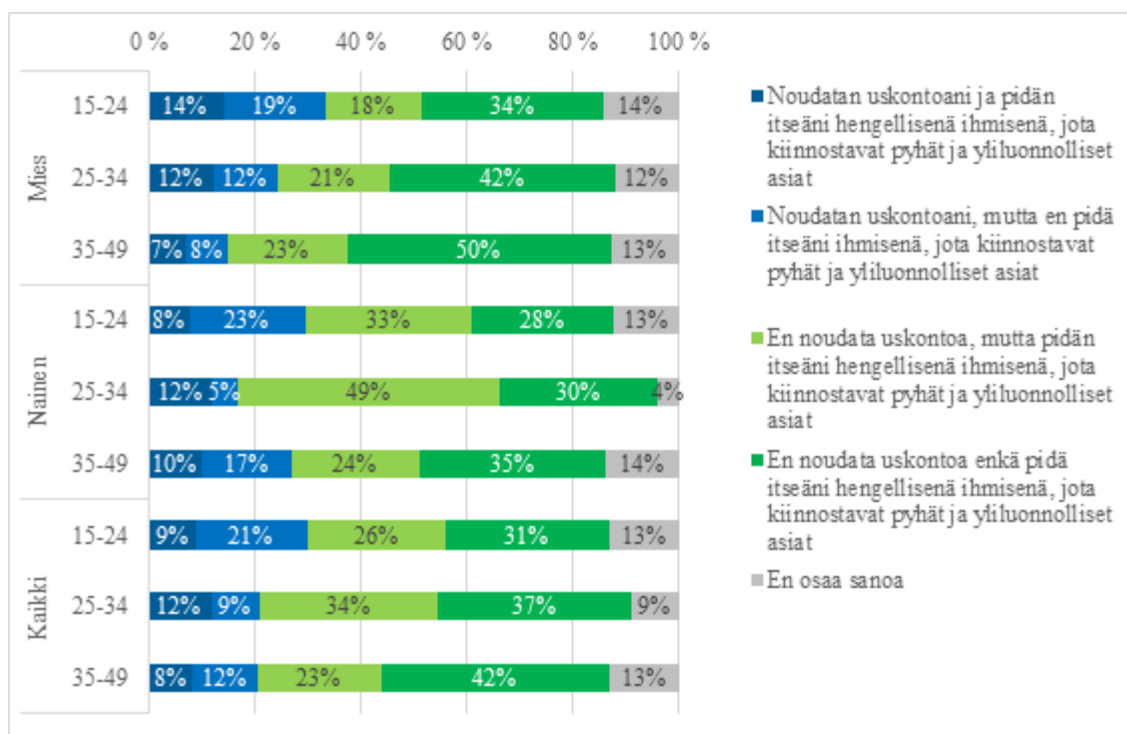
3 NUORTEN AIKUISTEN USKO JA SEURAKUNNAN JÄSENYYS

3.1 Nuoret aikuiset, usko ja uskonnollisuus

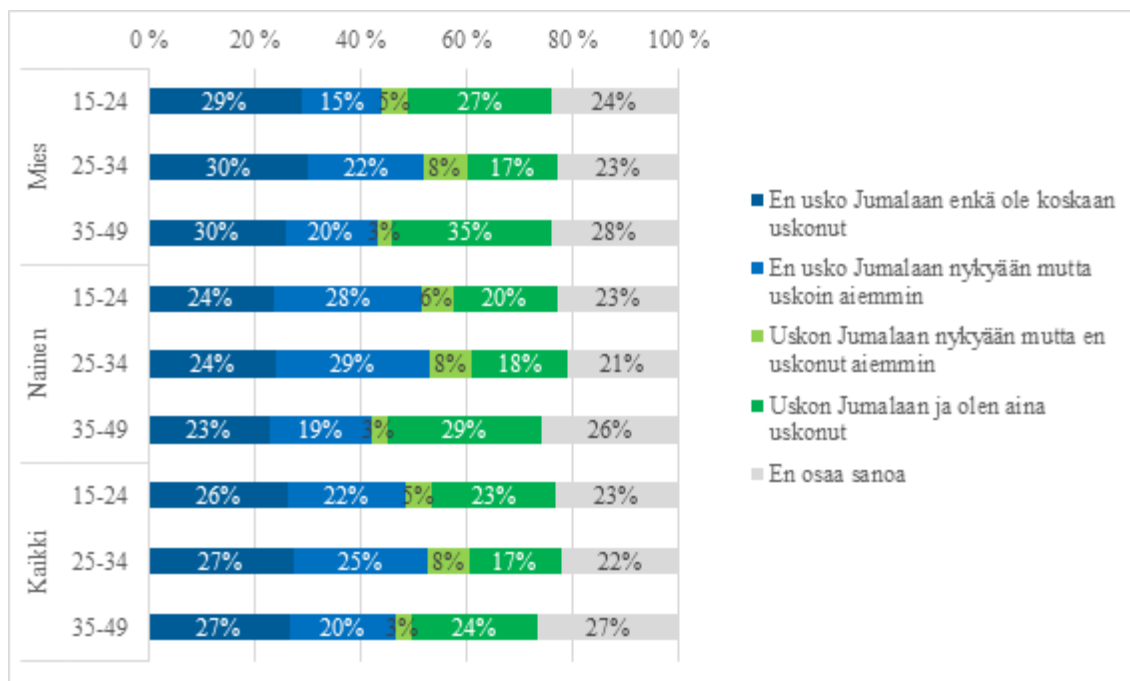
”Usko on sen todellisuuden näkemistä, mitä toivotaan, sen näkemistä, mitä ei nähdä” (Raamattu 1992, KR92). Kristillisessä uskossa luottamus suuntautuu Jumalaan. Uskova ihminen ymmärtää, että maailmassa on jotain meitä suurempaa, joka ylittää käsityskykymme. Hän hyväksyy, ettei kykene ymmärtämään kaikkea, eikä hänen tarvitse. Kristinuskon on uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan, maailman ja maan luojaan. Siinä nähdään Jumalan antaneen elämän kaikelle elävälle ja uskotaan Jeesuksen kuolleen ristillä ja tarjoten näin ihmisille mahdollisuuden elää Jumalan yhteydessä. (Suomen ev.lut. kirkko i.a.-c)

Viimevuosikymmeninä uskonnollisuutta on länsimaissa kuvannut suuntaus, missä korostuu yksilön oma henkisyys ja hengellisyys sen sijaan, että uskonto nähtäisiin kiinteänä osana uskonnollisiin instituutioihin kuuluvana asiana. Uskonnolliset katsomukset ja käytännöt eivät ole aiempaan verrattuna niin ehdottomia ja varmoja sekä ne eivät nykyään ole läpielämän kestäviä. Uskonnollisuuden muutos näkyy kirkkojen jäsenmäärissä, uskonnollisessa osallistumisessa ja uskonnollisten perinteiden siirtämisessä uusille sukupolville (Salomäki i.a.).

Alle 35-vuotiaiden suomalaisten suhde uskontoon on kasvavassa muutoksessa. Kansainvälisessä ISSP tutkimuksessa (International social survey programme 2018) havaittiin muutosten näkyvän erityisesti milleniaalien ja Y-sukupolven keskuudessa. Termejä käytetään 1980-luvun alun ja 1990-luvun puolivälin välillä syntyneistä. Tutkimuksessa selvitettiin vastaajien uskonnollisuutta ja hengellisyttä (kuvio 3) ja uskoa Jumalaan (kuvio 4). Tutkijat tarkastelivat taustatekijöiden vaikutusta hengelliseen ja ei-uskonnollisen ryhmään kuulumisesta ja tulivat tulokseen, että ikä olisi merkittävä selittäjä. He arvioivat morali- ja arvokysymyksillä olevan huomattava vaikutus ihmisten samaistumisessa suhteessa uskoon. Koulutuksen ja asuinpaikan tutkijat arvioivat merkityksettömäksi. (Kirkontutkimuskeskus 2019.)

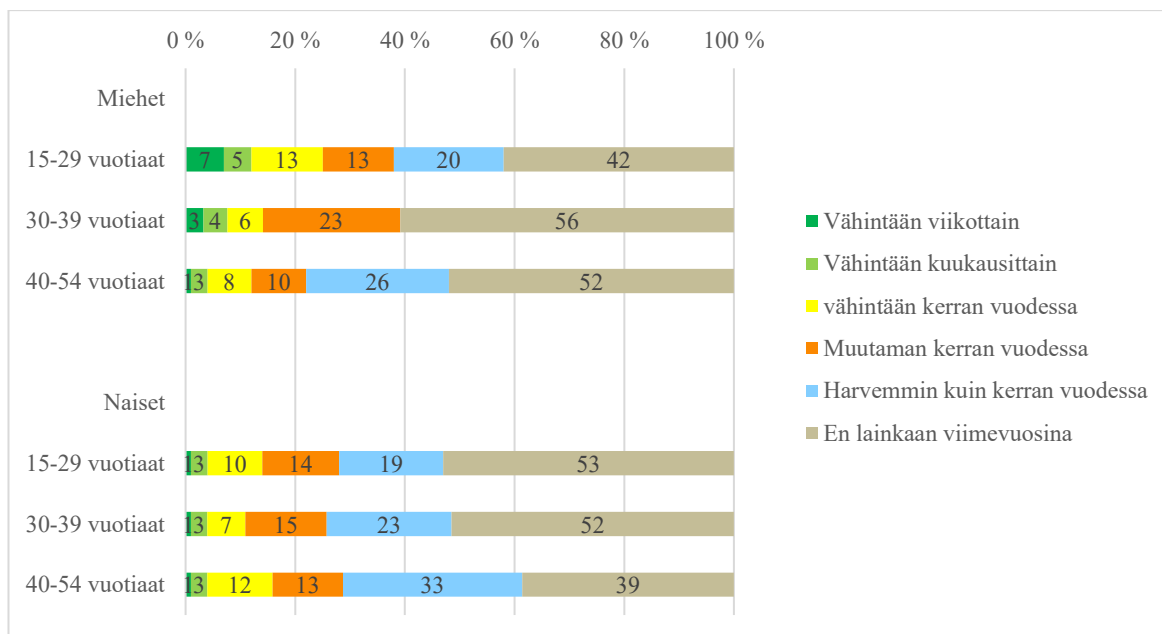

Kuvio 3. Uskonnollisuus ja hengellisyys iän ja sukupuolen mukaan. ISSP 2018 (Kirkon tutkimuskeskus 2019).

Kuvio 4. Jumalauskon muutokset iän ja sukupuolen mukaan. ISSP 2018 (Kirkon tutkimuskeskus 2019).

Kirkon nelivuotiskertomuksen mukaan Suomessa ja muissa pohjoismaissa julkinen uskonharjoittaminen on vähäistä. Perinteisesti naiset ovat olleet aktiivisempia kirkossakävijöitä kuin miehet mutta sukupuolten väliset erot ovat tasoittuneet. Etenkin nuorten naisten kirkossa käynnin tapa on muuttunut. Yli puolet alle 40-vuotiaista naisista ei ole viime vuosina osallistunut yhteenkään jumalanpalvelukseen. (Salomäki 2020, s 98–99.) Kuviossa (5) on Gallub Ecclesiastica tutkimuksen tuloksia sukupuolen mukaisesti siitä kuinka eri ikäiset osallistuvat jumalanpalveluksiin.

Kuvio 5. Jumalan palveluksiin osallistuminen eri sukupuolilla ja ikäryhmillä. (%)
Gallub Ecclesiasta 2019 (Salomäki, s 99)

Vern Bengstonin johdolla toteutettu 35-vuotinen pitkittäistutkimus 350 perheen parissa Amerikassa selvitti eri sukupolviin kuuluvien amerikkalaisten ajattelua. Se tuo näkyväksi eri sukupolvien tapaa hahmottaa uskonnollisuutta sekä siirtymän Jumalasta puhumisen minä- lähtöisempään jumalakuvaan sen sijaan, että jumalakuva tai uskonnollisuus pohjautuisi instituutioon ja sen teologiaan ja opetukseen. Taulukossa (2) näkyy Bengstonin mallin jumalkäsitys eri sukupolvissa. 1900-luvun alun ihmisille oli tavanomaista ajattelumalli, jossa Jumala nähdään korkeampana tuonpuoleisena voimana. Sotien jälkeen syntyneille suuremmille ikäluokille oli tyypillistä nähdä Jumala tai jumaluus henkilökohtaisena suhteena tai parantavana voimana. Y-sukupolvelle tyypillisessä ajattelumallissa Jumala ja jumaluus voivat olla mitä tahansa yksilö toivoo sen olevan. Jumalkäsitys on kokenut selvän siirtymän tuonpuoleisesta jumaläkäsityksestä kohti mielikuvaa, jossa ihminen itse määrittelee jumaluuden olemuksen. Samankaltainen muutos on nähtävissä, kun tarkastellaan eri-ikäisten kirkosta eroamisen syitä. Nuorella ikäpolvella kirkosta eroaminen perustuu yleisemmin kuin vanhemmalla sukupolvella minäkohtaisiin perusteluihin, joissa eroamista perustellaan ensisijaisesti omalla ajatusmaailmalla ja sen törmäämisellä kirkon edustamaan tai olete-

tusti kirkon edustamaan arvomaailmaan. Vanhemmilla ikäpolvilla eroamisen takana olevat syyt ovat useammin erilaisiin pettymyksiin liittyvät tekijät. (Tervo-Niemelä, 2016, s 31–32.)

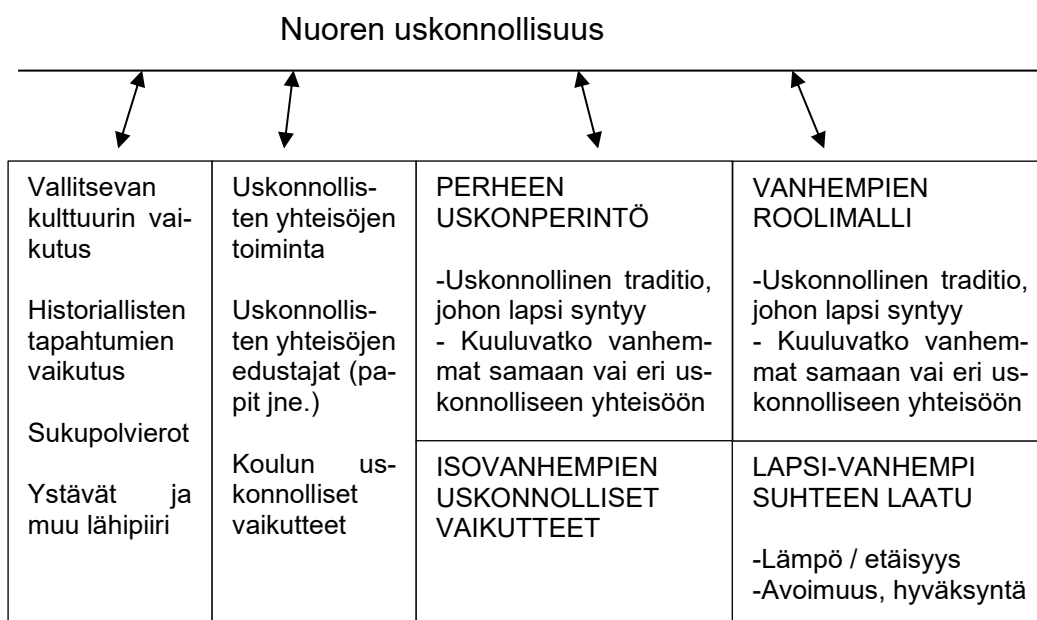
1900- 1915 Syntyneet (1. Maailmansodan sukupolvi)	Jumala on valtava voima, näkyy luonnossa
1916-1931 Syntyneet (Lama- ajan sukupolvi)	Jumala on hyvää tekevä korkeampi voima, näkyy teoissaan
1932-1946 (Hiljainen sukupolvi)	Jumala on minussa ja kaikessa ympärilläni
1946-1954 (Vanhemmat suuret ikäluokat)	Jumala on parantava voima
1955-1964 (Nuoremmat suuret ikäluokat)	Jumala on henkilökohtainen suhde
1965-1979 (Sukupolvi X)	Jumala on mielentila
1980-1988 (Sukupolvi Y)	Jumala on mitä ikinä tahdot sen olevan

Taulukko 2. Jumalkäsitys eri sukupolvissa Bengstonin mukaan (Tervo-Niemelä, 2016, s 32.)

Sukupolvien eroja uskonnollisuudessa selittää näkemys siitä, että eri ajassa on erilaista elää. Samoihin aikoihin syntyneet ovat kokeneet samankaltaisia kulttuurikokemuksia, jotka ovat muovanneet heidän ajatteluaan tiettyyn suuntaan. Y-sukupolvi on edeltäviä sukupolvia skeptisempi institutionaalista uskonnollisuutta kohtaan. He eivät suoraviivaisesti seuraa lapsuudesta oppimaansa, vaan kyseenalaistavat edeltäviä ajatusmalleja. Medialla on merkittävä rooli ihmisten elämässä. Uskonto liittyy enemmässä määrin mediaan. Mitä useammalta puuttuvat omakohtaiset säännölliset ja välittömät kontaktit uskuntoon, sen vaikuttavampi on median luoma kuva. Se voi vaikuttaa siihen, kuinka uskonto koetaan. Itselle merkityksellisenä koetun uskonnon sijaan uskonto voidaan nähdä enemmänkin muiden uskontona. (Tervo-Niemelä, 2016, s 30–31.)

Bengston on pitkittäistutkimuksensa pohjalta päätenyt painottamaan perheen ja sukupolvien välisen vuorovaikutuksen merkittävyyttä uskonnollisuuden rakentumiselle. Bengston on hionut teorian, jota kutsuu sukupolven välisen uskonnollisen voimanteoriaksi (the theory of intergenerational religious momentum). Teo-

riaa kuvaa kuvio (6), jossa näkyy miten useat tekijät vaikuttavat lapsuudesta aikuisuuteen ja nämä vaikuttavat nuoren uskonnolliseen suuntautumiseen. Teorian mukaan ensisijaisen keskeinen tekijä nuoren uskonnollisuuden kehitykselle on perheeseen ja sukupolvien välisen vuorovaikutukseen liittyvät tekijät. Ratkaisevana tekijänä ovat roolimallin antaminen ja vanhempi-lapsi-suhteen laatu. Isovanhempien rooli on korostuneempi, kuin yleisesti on tiedostettu. Muut vaikuttajat tekijät esimerkiksi yhteiskunnalliset ja kulttuuriset tekijät, uskonnolliset ryhmät, koulu, ystävät ja muu lähipiiri nähdään mallissa toissijaisena verrattuna perheen sisäisiin tekijöihin. Mallin ydin on koti, sen vuorovaikutus ja sieltä saatujen roolimalleihin liittyvät tekijät. (Tervo-Niemelä 2016, s 32–33).

Kuvio 6. Sukupolvienvälisen voiman teoria (Benston. The theory of intergenerational religious momentum. Tervo-- Niemelä 2016, s 33)

3.2 Nuorten aikuisten seurakuntajäsenyys

Seurakunnissa nuorisotoiminta painottuu rippikouluikäisiin ja isostoimintaan. Suuriosa nuorista aikuisista jättää seurakuntatoiminnan isosiän jälkeen. Nuoret aikuiset ovat avainryhmä seurakunnan toimintaedellytysten kannalta (Tähkäpää, 2012, s 25).

Helsingin seurakunnan alueella eroaminen seurakunnista on suurinta 18–29-vuotiaiden ja 30–39-vuotiaiden ryhmien kohdalla. Vuonna 2020 kirkosta erosi 18–29-vuotiaiden ikäryhmässä 3298 jäsentä ja 30–39-vuotiaiden ikäryhmässä heitä oli 1718. (Helsingin seurakuntayhtymä 2020). Nuorten aikuisten syyt jättäytyä seurakunnan toiminnasta ja erota kirkosta ovat moninaiset. Katsomukselliset erot näkyvät selvästi syynä erota kirkosta. Kirkkoa instituutiona ei koeta henkilökohtaisesti merkittäväksi tai eroavat eivät pidä itseään uskonnollisena ihmisenä. Eri-laiset henkilökohtaiset pettymykset kirkon päätöksiin, kannanottoihin ja seurakuntiin. Raha on nouseva eroamisen syy, kirkollisveroa ei haluta maksaa. (Ketola & Sohlberg 2020, s 58–59.) Seurakunnilla on harvoin selkeää mallia siihen, kuinka yli 18-vuotias voisi jatkaa seurakuntayhteyttään. Seurakunnissa on pyritty kehittämään nuorten aikuisten toimintaa. Nuoret aikuiset ovat epäyhtenäisempi ryhmä kuin lapset ja nuoret ja heidän tavoittamisensa on vaikeampaa, heitä ei välttämättä houkuttele toimintakeskeisyys (Tähkää 2012, s 10). Kokkonen mukaan ”nuoren aikuisen ikävaihe näyttäytyy vaiheena, jossa kirkko ja seurakunta koetaan aikaisempaan nähden etäisämmäksi” (Kokkonen 2017.)

3.3 Osallisuus ja vaikuttaminen seurakunnassa

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja siihen kuuluvat seurakunnat määrittävät ihmisten osallisuuden edistämisen ja yhteisöllisen vahvistamisen keskeiseksi päämääräkseen. Osallisuuden edistämisen avulla voidaan kasvattaa ihmisen merkityksellisyyden, kuulumisuuden ja hyväksytyksi tuleminen tunteen kokemusta. Yhteiskunnan lisääntyvä yksilöllistyminen vähentää ihmisten osallisuuden tunnetta ja sitoutuminen yhteisöihin on vähentynyt. Yhteisöllisyyden muutos lisää osallisuuden merkitystä. Osallisuus pitää sisällään ajatuksen henkilökohtaisesta yhteisöön sitoutumisesta ja ihmisen aktiivisesta roolista yhteisöllisissä suhteissa. (Suomen ev.lut. kirkko i.a.-b.)

Seurakuntalaiset muodostavat seurakunnan, he eivät ole seurakunnan toiminnan kohteita. Työntekijäkeskeisestä ajatus- ja toimintamalleista luopuminen edellyttää keskustelua ja aktiivista viestintää. Useat seurakunnat kannustavat seurakuntalaisia osallistumaan jumalanpalveluselämän suunnitteluun ja toteutukseen

sekä ottamaan vastuuta tapahtumien järjestämisestä ja viikkotoiminnan toteutuksesta. (Kirkon tulevaisuuskomitea, 2016, s 52.) Seurakunnan jäsenet voivat vaikuttaa seurakunnan toimintaan ja päätöksentekoon tekemällä aloitteita, osallistumalla vapaaehtoistyöhön sekä seurakuntavaaleihin. Seurakuntavaaleissa äänioikeus on 16 vuotta täyttäneillä ja ehdokkaiksi voivat ilmoittautua 18 vuotta täyttäneet (Suomen ev.lut. kirkko i.a.-a.) konfirmoidut seurakunnan jäsenet. Seurakuntavaaleilla valitaan luottamushenkilöt seurakunnan korkeimpaan päättävään elimeen. Seurakuntayhtymissä korkein elin on seurakuntaneuvosto ja yhteinen kirkkovaltuusto. Seurakuntayhtymään kuulumattomalla seurakunnalla korkein elin on kirkkovaltuusto. Seurakuntaneuvostossa ja kirkkovaltuustossa päätetään kaikista seurakunnan suurista asioista kuten toiminnan tavoitteista ja taloudesta. (Navi 2022, s 6.) Jäsenkyselyihin vastamaalla seurakuntalaiset antavat seurakunnille tärkeää tietoa siitä mihin suuntaan toivovat toimintaa kehitettävän.

4 HELSINGIN TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA YHTEISTYÖTAHONA

Yhteistyön perustana toimi Tuomiokirkkoseurakunnan tarve saada tietoa nuorista aikuisista ja heidän tarpeistaan. Kartoittaa kuinka nuoret aikuiset kokevat luterilaisen kirkon, miten he kokevat oman vaikutus mahdollisuutensa seurakunnan toiminnassa ja kuinka seurakunnan tiedotus tavoittaa heidät.

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta on osa Helsingin luterilaisten seurakuntien muodostamaa Helsingin seurakuntayhtymää. Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan toimialue on Etelä-Helsingissä. Seurakunta toimii Eiran, Ullanlinnan, Punavuoren, Kruunuhaan, Kaivopuiston, Kaartinkaupungin, Kampin, Kluuvin ja Suomenlinnan kaupunginosien sekä Länsisataman kaupunginosan Ruoholahden ja Jätkäsaaren osa-alueilla. (Helsingin seurakunnat, tuomiokirkkoseurakunta.) Helsingin seurakuntayhtymän jäsentietojen Vuositilastosta (2020) selviää, että hie- man yli puolet alueen väestöstä kuuluu tuomikirkkoseurakuntaan.

Nuorille aikuisille seurakunta tarjoaa erilaisia messuja, kuten Agricola-messu ja Tuunaa messu. Konsertteja, tapahtumia, kuten löydä yhteisösi viikko, joka järjestettiin 3.10.-10.10.2020. Luentoja ja keskustelutilaisuuksia, kuten 2.11.2021 järjestetty tulevaisuuden työpaja sekä kuoro ja gospel toimintaa. Nuorilla aikuisilla on mahdollisuus osallistua aikuisille suunnattuihin retkiin, retriitteihin, jumalanpalveluksiin sekä muuhun aikuisille suunnattuun toimintaan ja heillä on mahdollisuus suorittaa rippikoulu. (Helsingin seurakunnat/ tuomikirkkoseurakunta/nuoret aikuiset, Helsingin seurakunnat/tapahtumat.)

5 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tutkimuksen tarkoitus on antaa Helsingin tuomiokirkkoseurakunnalle ja muille luterilaisille seurakunnille tietoa nuorten aikuisten näkemyksistä suhteessa luterilaiseen kirkkoon. Heidän tarpeistaan ja toiveistaan suhteessa toimintaan, sekä aidosti kuulla vastaajia, heitä koskevissa asioissa.

Tutkimuksen tavoitteena on antaa tietoa kyselytutkimuksen avulla nuorten aikuisten näkemyksistä, kokemuksista ja odotuksista Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan ja muiden Suomen luterilaisten seurakuntien toiminnasta ja seurakuntien tiedotuksesta. Miten seurakuntien tiedotus tavoittaa nuoret aikuiset? Kokevatko nuoret aikuiset saavansa riittävästi tietoa seurakuntien tapahtumista. Kuinka nuoret aikuiset kokevat vaikutusmahdollisuutensa suhteessa seurakuntien toimintaan ja haluavatko he ylipäättään vaikuttaa siihen. Minkälaista toimintaa he seurakunnilta toivovat? Miten vastaajat näkevät suhteensa ja sitoutuneisuutensa seurakuntaan?

Tutkimuskysymykset

1. Minkälainen on seurakunnan toimintaan osallistuvien nuorten aikuisten uskonnollisuus ja minkälaisia arvoja heillä on?

2. Kuinka usein seurakuntaan osallistuvat nuoret aikuiset osallistuvat seurakunnan toimintoihin, miten seurakunnan viestintä tavoittaa heidät ja kuinka toimivaksi he arvioivat seurakunnan viestinnän.

3. Haluavatko seurakunnan toimintaan osallistuvat nuoret aikuiset vaikuttaa kirkon toimintaan, kuinka he kokevat omat vaikutus mahdollisuutensa.

4. Minkälaista toimintaa he seurakunnalta toivovat?

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Tutkimusmenetelmät

Menetelmänä kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Määrällisen tutkimuksen avulla selvitetään vastauksia kysymyksiin kuten kuinka monta, kuinka paljon ja kuinka usein. Näitä mitataan monilukumäärin ja prosenttiosuuksien avulla. Ilmiötä kuvataan lukujen avulla ja ne voidaan havainnollistaa taulukoiden avulla. Määrällinen tutkimus auttaa ymmärtämään tutkimuksen kohdetta, selittämään kohteen käyttäytymisen ja päätösten syitä. (Heikkilä, 2014, s 15.) Tutkimuksen kohde on tässä tutkimuksessa nuoret aikuiset, määrällinen tutkimus pyrkii yleistämään. siinä tarkastellaan pienempää edustavaa vastausjoukkoa, joiden vastauksien perusteella pyritään tekemään yleistävät johtopäätökset. (Kananen, 2008, s 13)

Tässä tutkimuksessa aineisto on kerätty kyselylomakekyselyllä. Kysely on määrällisen tutkimuksen yleisin aineistonkeruumenetelmä. (Kananen, 2019, s 30.) Kyselylomake tulisi olla hyvin laadittu ja selkeä, sen kysymykset määrittävät tutkimuksen laadun. Kysymyksille on ehtoina, että ne ovat yksiselitteisiä ja vastaisivat tutkittavaan ongelmaan, niiden tulisi olla vastaajille ymmärrettäviä ja vastaajilla tulisi olla niiden vastaamiseen tarvittava tieto. (Kananen, 2011, s 30.) Lomake laadittiin Webropol-kysely- ja raportointisovelluksen avulla.

Kyselyssä oli strukturoitujen kysymysten lisäksi myös avoimia kysymyksiä, joiden käsittelyssä hyödynnettiin analyysitriangulaatiota. Analyysitriangulaatio tarkoittaa sitä, että tutkimusaineiston analyysissä hyödynnetään useampia analysointitapoja (Tuomi & Sarjärvi 2002, s 142–143).

6.2 Aineiston keruu

Aineisto kerättiin määrällisenä kyselytutkimuksena, Webropol- kysely- ja raportointisovelluksen avulla. Kysely toteutettiin ajalla 5.- 18.10.20 Löydä yhteisösi-tapahtuman yhteydessä. Linkkiä kyselyyn jaettiin Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan nettisivulla, Uskovaiset nuoret- Facebook-yhteisön sivuilla sekä paperisena kyselynä ja Qr- koodin avulla Löydä yhteisösi tapahtumaviikon tapahtumien yhteydessä. Kysely oli vastattavissa viimeisenä viikkona myös Diakin sähköisessä opiskelijatiedotteessa.

6.3 Aineiston analysointi

Aineistoa analysointiin tilastollisesti Excelin ja SPSS-tilastointiohjelman avulla. Analyysissa käytettiin prosenttijakaumia ja keskiarvoja. Muuttujien välisten yhteyksien tarkastelussa käytettiin ristiintaulukointia ja varianssianalyysia. Keskiarvojen eroavuudet paikannettiin ensisijaisesti Tukeyn-testillä. Tulosten graafiset kuvaajat tehtiin Excel-ohjelman avulla.

Avoimia kysymyksiä käsiteltiin tyypittelyn avulla. Tyypittelyllä analysoidaan aineiston ilmiötä luokittelemalla niitä yhteisten piirteitten tai ominaisuuksien perusteella tietoa sisältäviksi tyypeiksi. Tyyppi on näin tietyn ryhmän jäsenille ominaisten piirteiden tai ominaisuuksien pohjalta rakennettu vaikutelma, jonka avulla aineistossa esiintyviä ilmiöitä pystytään tiivistämään ja havainnollistamaan. (Günther & Hasanen (i.a.).

6.4 Validiteetti ja reliabiliteetti

Tutkimuksen luotettavuutta tarkastellaan validiteetilla eli pätevyydellä ja reliabiliteetilla eli luottavuudella. Merkittävä perusvaatimus tieteellisessä tiedossa on, että sen hankinta on hallittua ja järjestelmällistä. Tutkimuksessa käytettyjen mittareiden tulisi mitata sitä mitä niiden on tarkoitettu mittaavan (validiteetti) ja ettei mittari saa aikaan sattumanvaraisia tuloksia (reliabiliteetti). (Tähtinen, Laakkonen, Broberg, 2020, s 84.)

Tämän tutkimuksen otanta on vinoutunut ja sitä ei voi yleistää konnaisuudessaan kaikkiin seurakunnan toiminnassa oleviin nuoriin aikuisiin. Otanta on pienestä ryhmästä, jonka pääjoukon muodostaa uskonnolliset aktiiviset nuoret naispuoliset aikuiset. 80 prosenttia vastaajista oli naisia. Vinoutumaan vaikuttaa tutkimuksen kyselyn toteutus kanavat. Muutama vastaaja ilmoitti olevansa seurakunnan palkkalistoilla, mikä saattaa vaikuttaa vastauksiin.

Tutkimuksessa käytettiin tietoisesti laajennettua ikänäkemystä. Tutkittavat saivat vastata kyselyyn sen perusteella, että kokevat olevansa nuoria aikuisia. Vaikka virallisten nuorten aikuisten määritelmien ulkopuolisia vastaajia oli pieni määrä vastaajista, saattaa sillä tulosten luotettavuudelle olla merkitystä.

Kyselylomake tulisi olla hyvin laadittu ja selkeä. Kysymyksille on ehtoina, että ne ovat yksiselitteisiä, vastaisivat tutkittavaan ongelmaan sekä niiden tulisi olla vastaajille ymmärrettäviä ja vastaajilla tulisi olla niiden vastaamiseen tarvittava tieto (Kananen 2011, s 30). Varsinkin paperisissa vastauksissa vastaajat olivat ilmaisseet, että eivät ymmärtäneet kysymystä tai esittivät mielestään paremman kysymys- tai vastausasettelun. Osa vastaajista jätti vastaamatta useampaan kysymykseen ja omin sanoin vastauksissa oli laajempia vastauksia kuin kysymykset edellyttivät. Kyselylomakkeeseen oli jäänyt kysymys 8 kristinuskolla on merkitystä elämässäni kahteen kertaan niin, että se toistui kohdassa 9 ja osa vastaajista oli vastannut ristiin, eli kyllä ja ei.

Kyselyn laadulliset ongelmat ja pieni vastaajamäärä selittyvät osin sillä, että tutkimus toteutettiin lyhyellä aikataululla ja suunnittelulla. Kaavake laadittiin turhan

hätäisesti ja sitä ei aikataulullista syistä testattu ennen toteutusta. Kysely oli auki kaksi viikkoa, joka tämän kaltaiseen kyselyyn lyhyt aika. Kyselyn viimeinen viikko oli syyslomaviikko, jota ei kyselyn ajoituksessa huomioitu. Kyselystä tiedottaminen oli vähäistä siihen olisi pitänyt panostaa enemmän

7 TUTKIMUSTULOKSET

7.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn vastauksia kertyi 179, joista 49 paperisena. Tämän tutkimuksen perusjoukon muodosti nuoret aikuiset, jotka ovat uskonnollisesti aktiivisia ja mukana jonkin seurakunnan toiminnassa. Neljä viidestä vastaajasta (80 %), eli 143 vastaajaa naisia, joka viides (19 %), eli 43 vastaajista miehiä ja yksi vastaaja ei halunnut ilmaista sukupuoltaan. Vastaajat olivat iältään 15- vuoden 45-vuoden väliltä. Suurin osa vastaajista oli iältään 20–29-vuotiaita. Yli puolet vastaajista (57 %) ilmoitti olevansa opiskelijana, noin joka kolmas (28 %) palkansaaja tai töissä. Vastaajista 6 prosenttia ilmoitti olevansa työtön työnhakija ja loput muunlaisessa elämän tilanteessa.

Suurimmalla osalla vastaajista on uskonnollinen tausta. He ovat pääosin uskonnollisesti aktiivisia ja heillä jonkinlainen suhde kirkkoon. Seurakuntayhteyttä kysyttäessä lähes kolme neljäsosaa vastaajista (73 %), (naisvastaajista 75 % ja miesvastaajista 65 %) on jonkun luterilaisen seurakunnan jäsen. Neljä kymmenestä (40 %) vastaajista kuului pääkaupunkiseudun seurakuntiin, 5 prosenttia kehyskuntien seurakuntiin ja joka kolmas vastaaja (32 %) muun Suomen seurakuntiin. Vajaa kymmenes (9 %) olivat epätietoisia mihin seurakuntaan kuuluvat ja arvailivat kuulumisiaan. Vapaidenseurakuntien jäseniksi itsensä ilmoittivat 11 prosenttia. Loput vastaajat ilmoittivat, etteivät kuulu mihinkään luterilaiseen seurakuntaan.

7.2 Usko ja arvot

Valtaosa vastaajista koki kristinuskolla olevan merkitystä heidän elämässään. (Naisvastaajista 89 % ja miesvastaajista 91 %). Vastaajien uskonnollisia näkemyksiä selvitettiin mielipideväittämällä kuvio (7). Uskotko Jumalaan väittämän kohdalla neljä viidestä naisvastaajasta (80 %) ja yli puolet (69 %) miesvastaajista olivat väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Vain noin 10 prosenttia sekä mies (10 %), että naisvastaajista (15 %) oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin erimieltä.

Uskotko kuoleman jälkeiseen elämään väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli hieman yli puolet (52 %) miesvastaajista ja lähes kolme neljäsosaa naisvastaajista (73 %). Miesvastaajista 13 prosenttia ja naisvastaajista 8 prosenttia oli väittämän kanssa, joko jokseenkin tai täysin erimieltä.

Uskotko taivaaseen väittämän kanssa miesvastaajista noin puolet (49 %) ja naisvastaajista lähes kolme neljäsosaa (73 %) oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Väittämän kanssa oli jokseenkin tai täysin erimieltä 13 prosenttia sekä mies- että naisvastaajista.

Uskotko Jeesuksen ylösnousemukseen naisvastaajista kaksi kolmesta (69 %) ja miesvastaajista yli puolet (53 %) oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Joka kolmas miesvastaajista (31 %) ja naisvastaajista 14 prosenttia oli väittämän kanssa, joko jokseenkin tai täysin erimieltä.

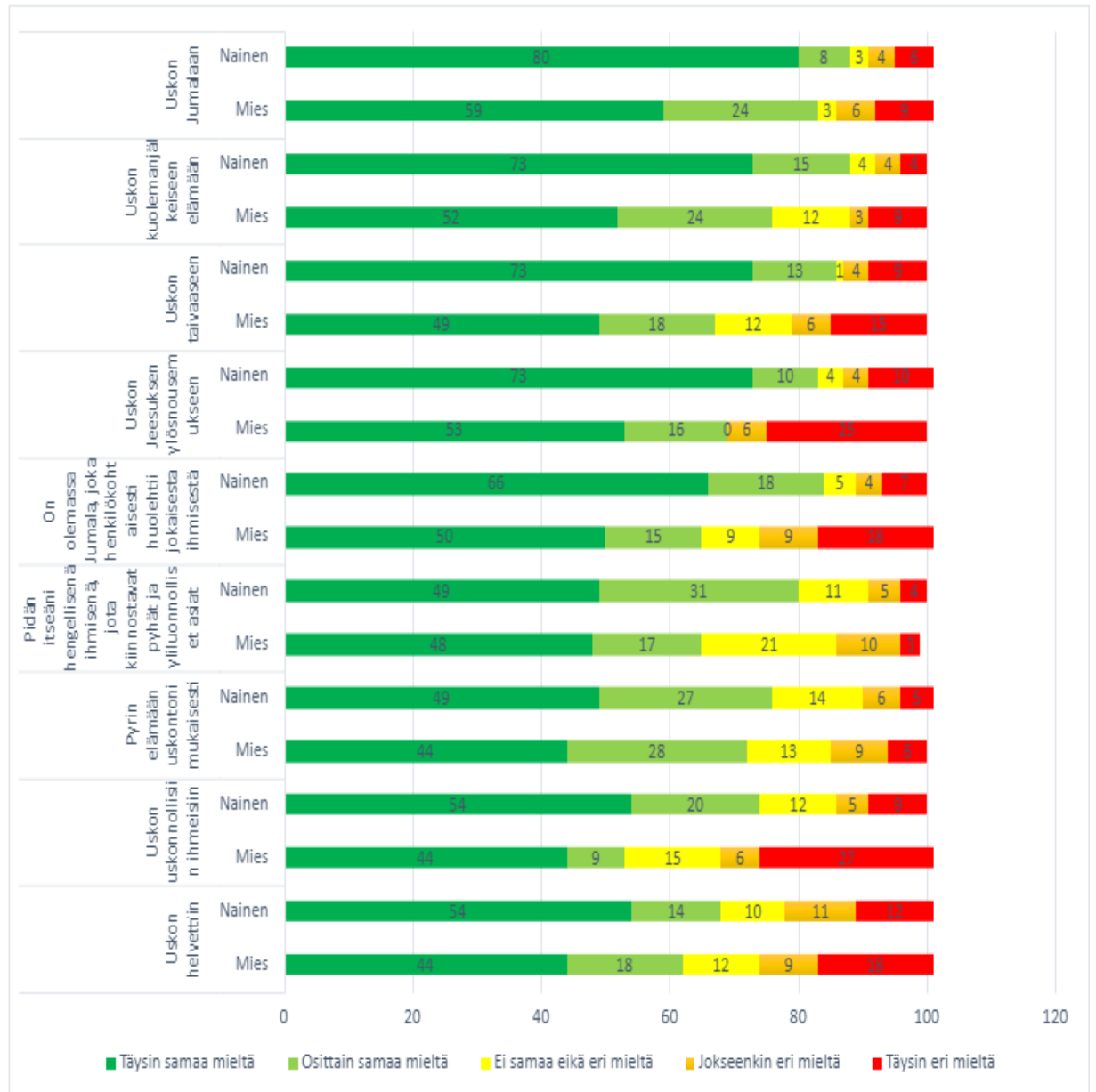
Väittäjä pidän itseäni hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat kanssa, noin puolet vastaajaryhmästä sekä naisista (49 %) ja miehistä (48 %) olivat täysin samaa mieltä. Osittain samaa mieltä väittämän kanssa oli kolmasosa niin nais- (31 %), kuin miesvastaajista (28 %). Väittämän kanssa jokseenkin tai täysin erimieltä oli 10 prosenttia vastaajista.

Pyrin elämään uskontoni mukaisesti väittämän kanssa, oli täysin samaa mieltä noin puolet naisvastaajista (49 %) ja miesvastaajista neljä kymmenestä (44 %). Osittain samaa mieltä oli joka kolmas niin nais- (27 %), kuin miesvastaajista (28 %). Väittämän kanssa jokseenkin tai täysin erimieltä naisvastaajista 11 prosenttia ja miesvastaajista 15 prosenttia.

Minulla on omat tapani olla yhteydessä Jumalaan ilman kirkkoja tai uskonnollisia toimituksia väittämän kanssa täysin samaa mieltä naisvastaajista 13 prosenttia ja miesvastaajista lähes joka kolmas (27 %). Osittain samaa mieltä oli joka neljäs, sekä naisvastaajista (21 %), että miesvastaajista (24 %). Jokseenkin tai täysin erimieltä väittämän kanssa oli naisvastaajista neljä kymmenestä (40 %) ja miesvastaajista joka kolmas (36 %).

Uskotko uskonnollisiin ihmeisiin väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli puolet naisvastaajista (54 %) ja miesvastaajista neljä kymmenestä (44 %). Joka kolmas (33 %) miesvastaajista ja 14 prosenttia naisvastaajista oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin erimieltä.

Uskotko helvettiin väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli puolet naisvastaajista (54 %) ja miesvastaajista neljä kymmenestä (44 %). Lähes joka kolmas (27 %) miesvastaajista ja joka viides (22 %) naisvastaajasta oli väittämän kanssa, joko jokseenkin tai täysin erimieltä

Kuvio 7. Moni valinta uskonnolliset arvot ja käsitteet (%) N (miehet)= 33–34, N (naiset) 137–143.

Uskonnollisuutta mitanneista väittämistä (kuvio 7), muodostettiin uskonnollisuuden summamuuttuja mittaamaan vastaajien uskonnollisuutta, taulukko 3.

	Frekvenssi	Prosenttiosuus
Ei lainkaan uskonnollinen	7	4
Hiukan uskonnollinen	15	9
Jonkin verran uskonnollinen	6	4
Melko uskonnollinen	30	19
Erittäin uskonnollinen	104	64

Taulukko 3. Uskonnollisuuden summamuuttuja jakaumat N. =162.

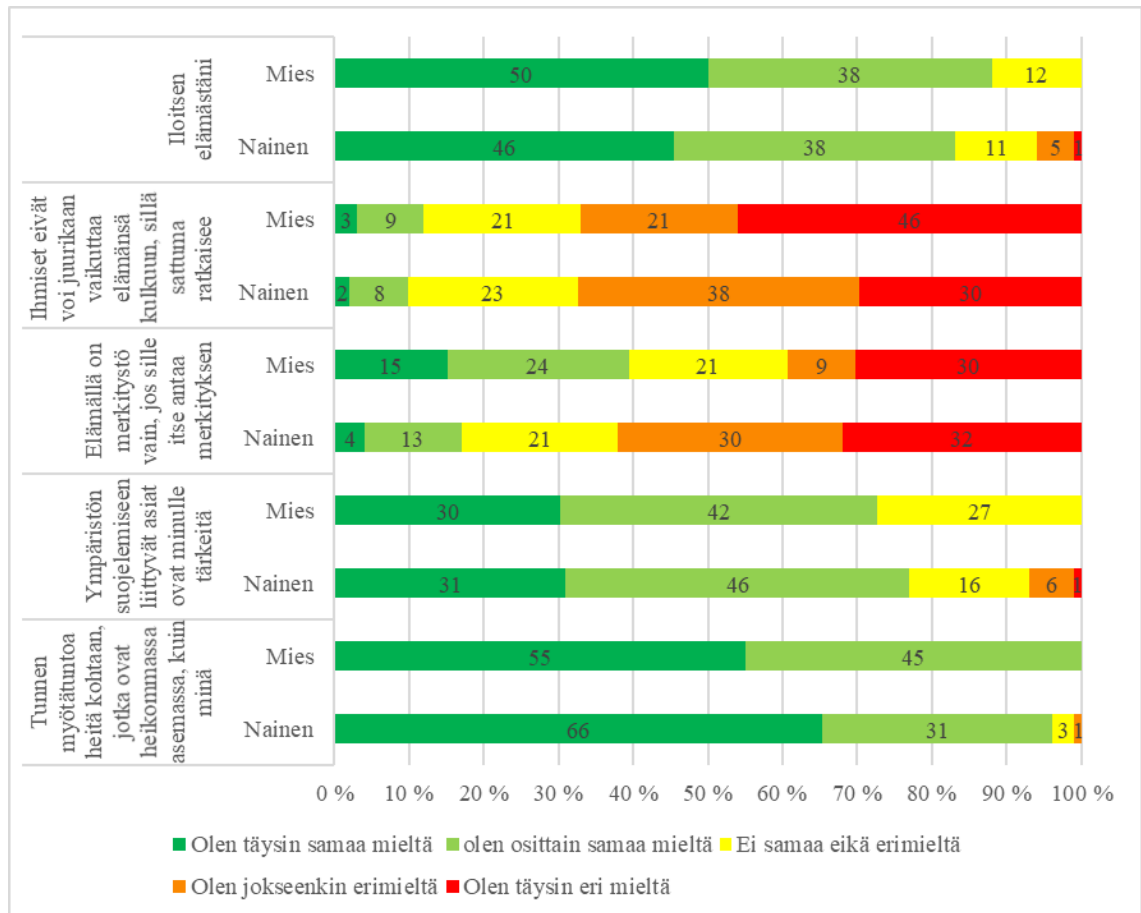
Vastaajien elämän arvoja ja elämän merkityksellisyyttä selvitettiin mielipidevääntämällä kuvio (8). Iloitsen elämästäni väittämän kanssa lähes puolet (46 %) naisvastaajista ja puolet (50 %) miesvastaajista oli täysin samaa mieltä. Lähes neljä kymmenestä nais- (38 %) ja miesvastaajasta (38 %) oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä. 6 prosenttia naisvastaajista oli joko jokseenkin tai täysin erimieltä väittämän kanssa.

Ihmiset eivät voi juurikaan vaikuttaa elämänsä kulkuun, sillä sattuma ratkaisee miten elämässä käy väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä oli vain naisvastaajista (10 %) ja miesvastaajista (12 %). Kaksi kolmas osaa niin nais- (68 %), kuin miesvastaajista (68 %) oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin erimieltä.

Elämällä on merkitystä vain, jos sille itse antaa merkityksen väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä oli naisvastaajista vajaa viidesosa (17 %) ja miesvastaajista lähes neljäkymmenestä (39 %). Lähes kaksi kolmesta (62 %) naisvastaajasta ja noin neljä kymmenestä (39 %) miesvastaajasta oli väittämän kanssa joko jokseenkin tai täysin erimieltä.

Ympäristön suojelemiseen liittyvät asiat ovat minulle tärkeitä väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä oli kolme neljäsosaa, niin naisvastaajista (77 %), kuin miesvastaajista (72 %). Vain 7 prosenttia naisvastaajista oli väittämän kanssa joko jokseenkin tai täysin erimieltä.

Tunnen myötä tuntoa heitä kohtaan, jotka ovat heikommassa asemassa, kuin minä väittämän kanssa enemmistö niin nais- (97 %) ja miesvastaajista (100 %) olivat väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä. vain prosentti naisvastaajista oli täysin erimieltä väittämän kanssa.

Kuvio 8. Uskonnolliset arvot ja elämästä iloitseminen (%) N (miehet)= 33-34, N (naiset)= 138-142.

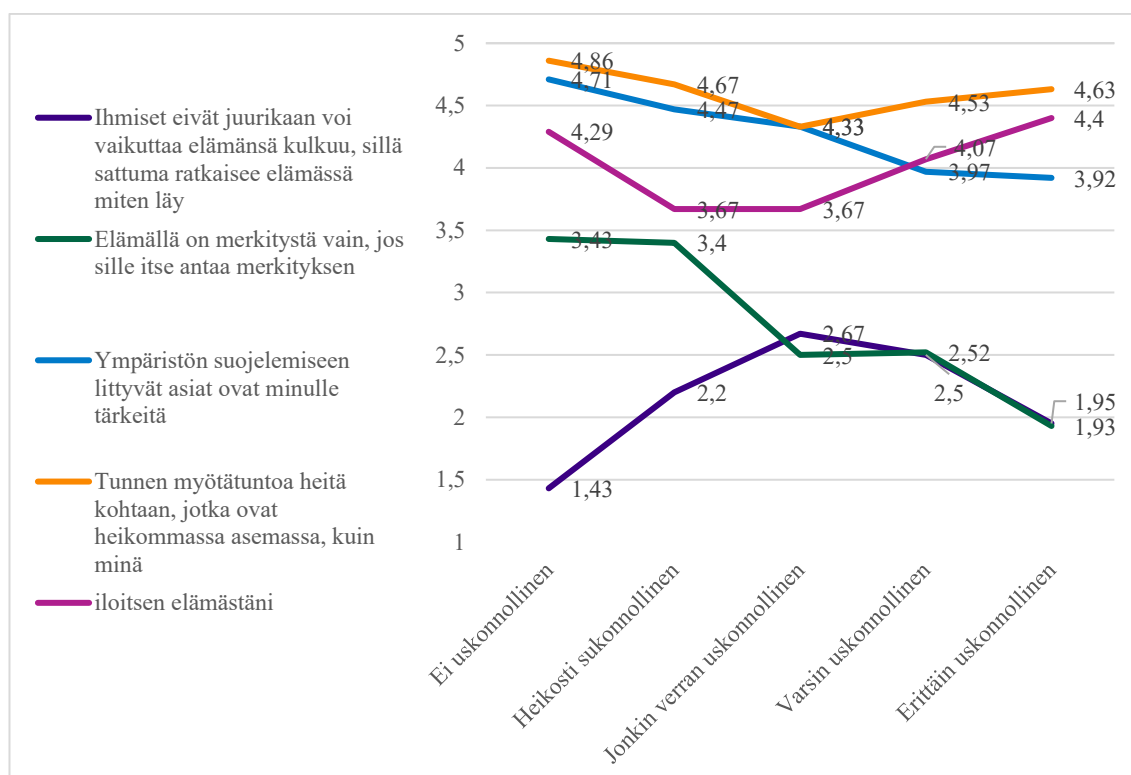
Tutkimuksessa vertailtiin uskonnollisuuden yhteyttä arvoihin (Kuvio 9). Kuvioista käy ilmi, että ihmiset eivät voi juurikaan vaikuttaa elämänsä kulkuaan, sillä sattuma ratkaisee miten elämässä käy väittämään, kielteisemmin suhtautuivat, ei uskonnolliset ja erittäin uskonnolliset. Heikosti uskonnolliset, jonkin verran uskonnolliset ja varsin uskonnolliset suhtautuivat väitteeseen hieman myönteisemmin.

Elämän merkityksellisyys, vain jos ihminen antaa sille merkityksen väittämän kanssa ei uskonnolliset ja heikosti uskonnolliset olivat saman mielisempiä kuin uskonnollisemmat ryhmät väittämään kaikkein kielteisemmin suhtautuivat erittäin uskonnolliset vastaajat.

Ympäristön suojelemiseen liittyvien asioiden tärkeys korostui ei uskonnollisilla vastaajilla, mitä enemmän uskonnollinen vastaaja oli, koki hän ympäristöön suojelemaan liittyvät asiat itselleen vähemmän merkityksellisiksi.

Vastaajat tunsivat empatiaa heikommassa asemassa olevia kohtaan, mielenkiintoista oli, että ei uskonnolliset olivat empaattisempia kuin erittäin uskonnolliset ja jonkin verran uskonnollisten kohdalla muihin ryhmiin verrattuna oli alhaisin tulos.

Iloitsen elämästäni väittämään myötämielisemmin, suhtautuivat erittäin uskovaiset ja ei uskovaiset, niiden välissä heikosti-, jonkin verran- ja varsin uskonnollisten suhtautuminen oli hieman neutraalimpaa.

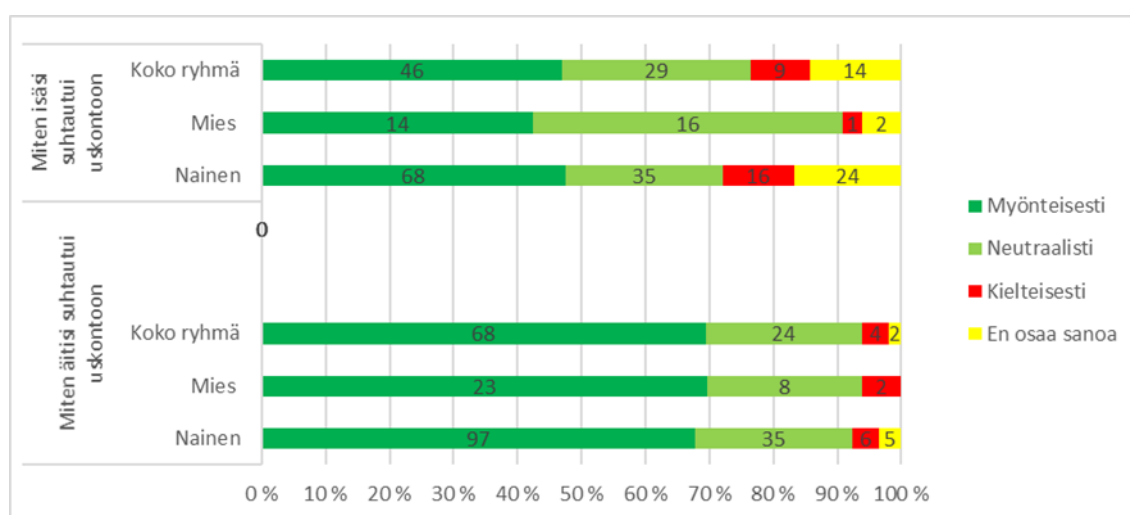
Kuvio 9. Vastaajien uskonnollinen yhteys heidän elämän arvoihinsa, asteikolla 1= täysin erimieltä ja 5= täysin samaa mieltä. (M). N= 157–162.

Vastaajien lapsuuden aikaisia uskonnollisia ihmiskontakteja ja uskonnollisia kokemuksia selvitettiin kolmella kysymyksellä, Vanhempien suhtautuminen uskontoon (kuvio 10). Olitko lapsuudessasi tekemisissä ihmisen kanssa, jolle uskonto oli tärkeä (kuvio 11), sekä luettiin kanssasi lapsuudessasi iltarukous (kuvio 12).

Sekä mies että naisvastaajista kaksikolmasosa (68 %) koki äitinsä suhtautuneen uskontoon myönteisesti ja neljännes mies- (24 %), kuin naisvastaajista (25

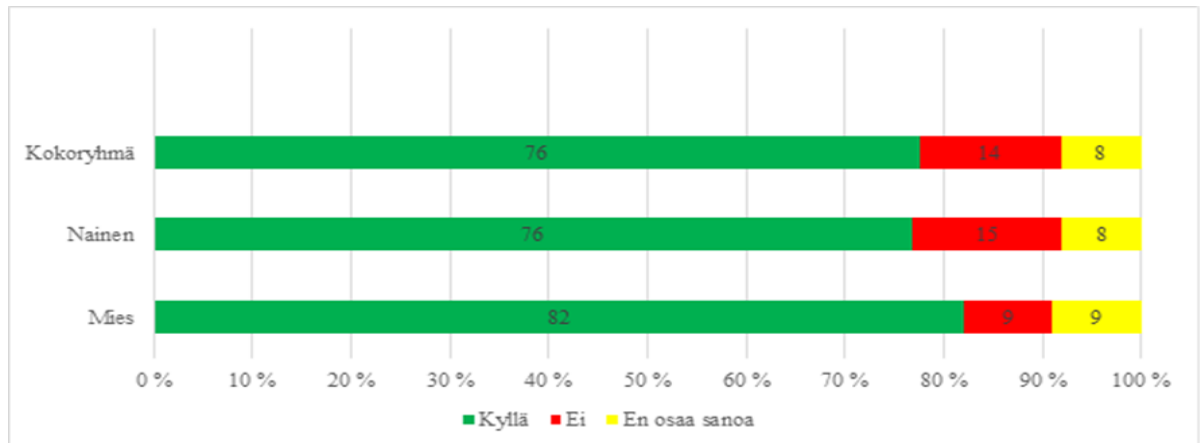
%) kokivat äidin suhtautuneen uskoon neutraalisti. Äidin kielteisen suhtautumisen uskoon koki 6 prosenttia miesvastaajista ja 4 prosenttia naisvastaajista. 4 Prosenttia vastaajista eivät osanneet sanoa, miten äitinsä uskoon suhtautui.

Kokemus isän myönteisestä suhtautumisesta uskoon oli hieman vähäisempää, miesvastaajista neljä kymmenestä (42 %) koki isänsä suhtautuneen uskoon myönteisesti, naisvastaajista lähes puolet (48 %). Miesvastaajista lähes puolet (49 %) koki isänsä suhtautuneen uskoon neutraalista, kun naisvastaajista vain neljännes (25 %). Kokemus isän kielteisestä suhtautumisesta uskoon oli 3 prosentilla miesvastaajista ja 11 prosentilla naisvastaajista. Miesvastaajista 6 prosenttia ja naisvastaajista 17 prosenttia ei osannut sanoa, kuinka isä uskoon suhtautui.

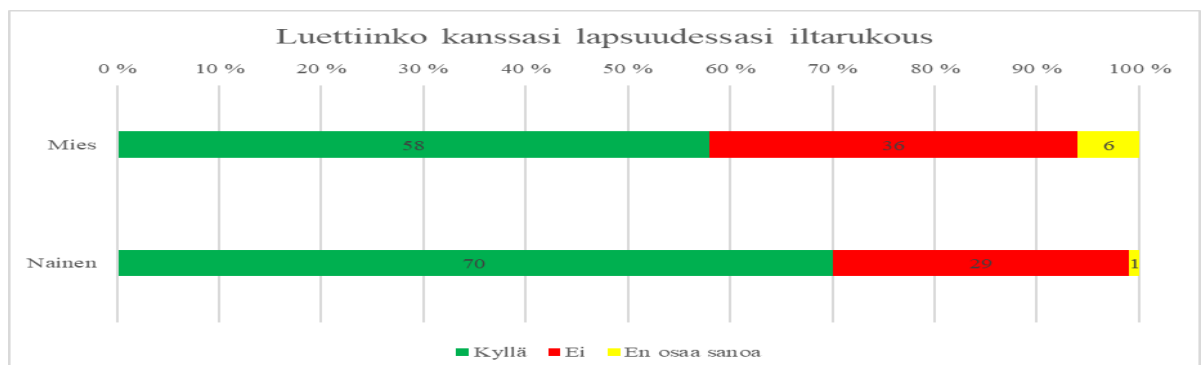
Kuvio 10. Vastaajien lapsuuden aikaiset uskonnolliset ihmiskontaktit. Vanhempien suhtautuminen uskoon (%). N (miehet) =33; N(naiset) =144.

Valtaosalla vastaajista (miehistä 82 % ja naisista 76 %) oli kokemus, että he ovat olleet tekemisissä ihmisen kanssa, jolle uskonto on tärkeä. Kymmenesosalla (9 %) miehistä ja joka seitsemäs (15 %) naisista ei ollut lapsuudessaan tekemisissä uskonnollisten ihmisten kanssa.

Kuvio 11. Vastaajien lapsuuden aikaiset uskonnolliset ihmiskontaktit. (%) N(miehet) =33; N(naiset) =142.

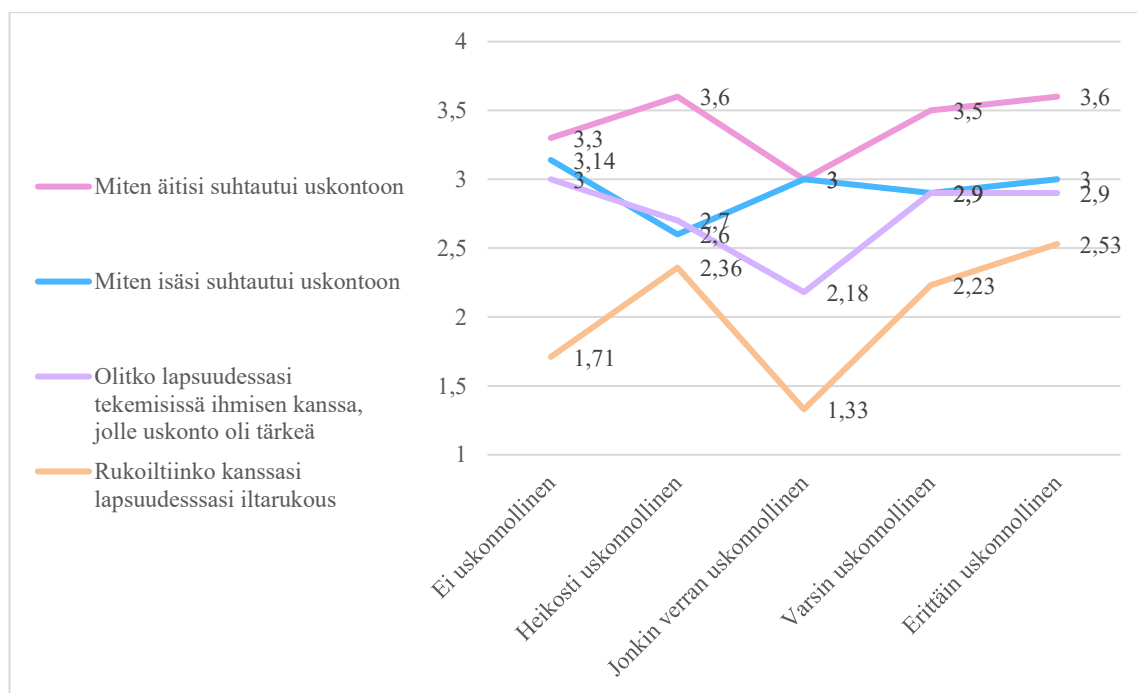
Ylipuolet vastaajista (58 % mies- ja 70 % naisvastaajista) vastasivat, että heidän kanssaan on lapsuudessaan luettu iltarukous. Mies vastaajista lähes neljä kymmenestä (36 %) ja naisvastaajista noin joka kolmas (29 %) vastasi ettei heidän kanssaan ole iltarukousta lapsuudessaan luettu.

Kuvio 12. Iltarukouksen rukoilu vastaajien lapsuudessa (%) . N (miehet)= 33, N (naiset)=142.

Vastaajien uskonnollista yhteyttä lapsuuden uskonnollisiin kontakteihin ja tapoihin vertailimme uskonsummamuuttujalla. Kuviosta (13) selviää, että äidin suhtautuminen uskontoon oli myönteisempää suhteessa isän uskonnollisuuteen, lähes kaikissa vastaaja luokissa. Äidin myönteisen suhtautumisen kokemus oli vahvimillaan erittäin uskonnollisten ja heikosti uskonnollisten kohdalla ja vähäisempää jonkin verran uskonnollisten kohdalla.

Olitko lapsuudessasi tekemisissä ihmisen kanssa, jolle uskonto oli tärkeä, varsin uskonnollisilla kohtaamisilla oli enemmän ja erittäin uskonnollisilla vähiten. Rukoil- tiinko kanssasi lapsuudessa kysymykseen erittäin uskonnollisilla ja jonkin verran uskonnollisilla oli enemmän kyllä vastauksia ja ei uskonnollisilla kielteisiä.

Kuvio 13. Vastaajien uskonnollinen yhteys lapsuuden uskonnollisiin kontakteihin ja tapoihin, asteikolla 1=kielteinen ja 4=myönteinen ja 1=ei ja 3=Kyllä (M) N= 198

7.3 Seurakunnan tiedotus. toiminta ja vaikuttaminen

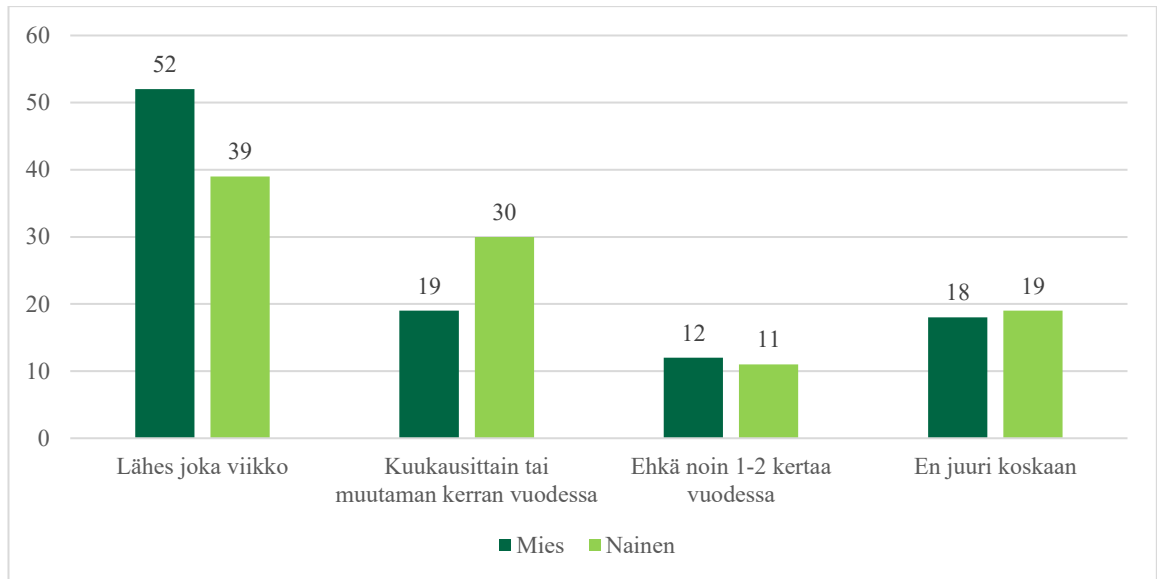
Mistä nuoret aikuiset saavat tietoa Helsingin luterilaisten seurakuntien toiminnasta. Taulukko 4 selviää, että yli puolet (64 %) vastaajista sai netin välityksellä tiedon Helsingin seurakuntien tapahtumista. Runsas neljännes (28 %) vastaajista kertoi saavansa tietoa ystävilta ja tuttavilta. Noin viidesosa (17 %) vastaajista saivat tiedon tapahtumista seurakunnan työntekijöiltä. Merkittä ero havaittiin siinä, että miesvastaajista lähes neljä kymmenestä (38 %) kertoi saavansa tietoa seurakunnan toiminnasta työntekijöiltä, kun naisvastaajista tästä raportoi ainoastaan joko seitsemäs (15 %). Kirkko ja kaupunki lehden välityksellä tiedon sai, joka seitsemäs (16 %) ja 9 prosenttia vastaajista ilmoitti sosiaalisen median. Muutama

vastaaja ilmoitti työskentelevänsä kirkon palveluksessa, yksittäinen vastaaja kertoi seurakunnan lähettämän sähköpostin, toinen WhatsApp ryhmän olevan viestintä kanavana. Nämä vaikuttaisivat vastauksen perustella olevan vaikuttavimmat tiedon saannin alustat vastaaja joukolla. Alue- uutiset ja Helsingin sanomat taivoittivat 4 prosenttia vastaajista, naisvastaajista 5 prosenttia ja miesvastaajista 6 prosenttia). Ilmoitustaulut 2 prosenttia. Vajaa viidesosa (18 %) vastaajista ilmoittivat, että eivät saa tai hae tietoa Helsingin seurakuntien toiminnasta tai että eivät asu Helsingissä.

Mistä saat tietoa Helsingin luterilaisten kirkkojen toiminnasta?	
	%
Netistä	64 %
Ystäviltä tai tuttavilta	28 %
Seurakunnan työntekijöiltä	17 %
Alue- uutisista tai Helsingin sanomista	4 %
Ilmoitustaululta	2 %
Jokin muu	13 %

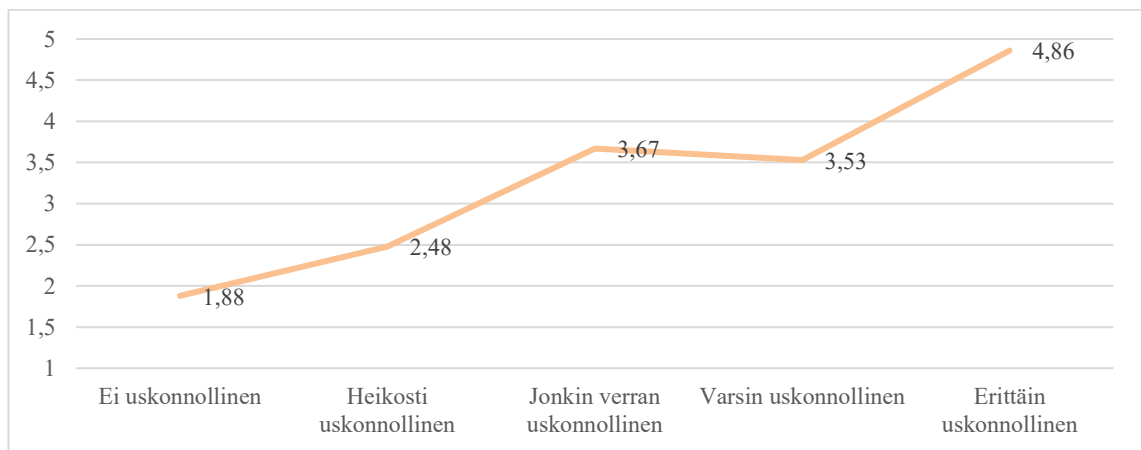
Taulukko 4. Mistä saat tietoa Helsingin luterilaisten kirkkojen toiminnasta.

Kuviosta (14) selviää, että Neljä kymmenestä (41 %) ilmoitti osallistuvansa lähes joka viikko jumalanpalveluksiin, jossakin seurakunnassa. Naisvastaajista noin neljä kymmenestä 39 % ja miesvastaajista yli puolet 52 % kuului tähän ryhmään. Joka kolmas vastaaja (30 prosenttia %) kuukausittain tai muutaman kerran vuodessa. Naisvastaajista joka kolmas (30 %) ja miesvastaajista lähes joka viides (19 %). 11 prosenttia vastaajista 1–2 kertaa vuodessa. Naisvastaajista 11 prosenttia ja miesvastaajista 12 prosenttia. Noin viidesosa vastaajista (19 %) vastasi, ettei juuri koskaan. Sekä nais- (19 %), että miesvastaajista (18 %) alle viidesosa.

Kuvio 14. Miesvastaajien (33) ja naisvastaajien (142) jumalanpalveluksiin osallistuminen (%).

Vastaajien uskonnollista yhteyttä vertailimme uskonsummamuuttujalla (taulukko 3), kuvioista (15) selviää, että uskonnollisemmat vastaajat osallistuvat enemmän seurakuntien toimintoihin, kuin heikosti uskonnolliset ja ei uskonnolliset vastaajat.

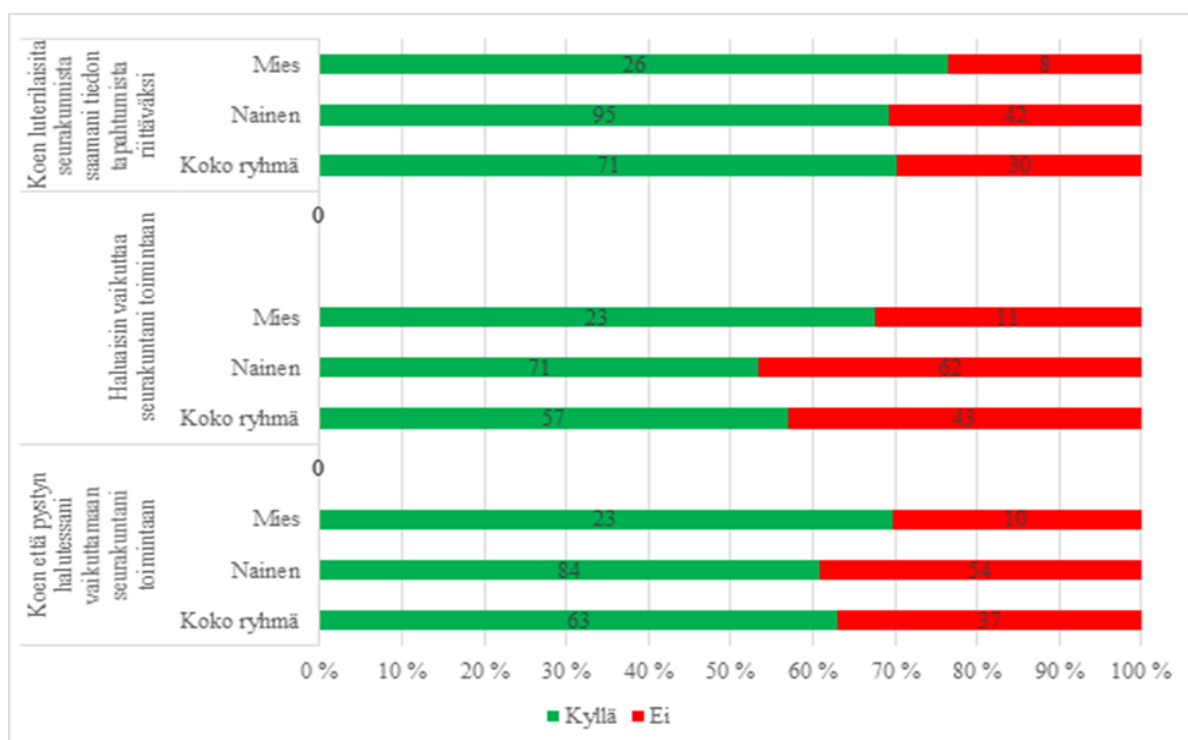
Kuvio 15. Vastaajien uskonnollisuuden yhteys seurakunnan toimintoihin ja uskonnollisiin aktiviteetteihin osallistuminen, asteikolla 1=en juuri koskaan 5=lähes joka viikko. (M) N=160

Kyselyssä kysyttiin kokevatko vastaajat saavansa riittävästi tietoa seurakuntiansa tapahtumista sekä heidän halukkuuttaan ja koettua kykyä vaikuttaa oman

seurakuntansa toimintaan kuvio (14). Kolme neljäsosaa (77 %) mies vastaajista ja kaksi kolmesta (69 %) naisvastaajasta kokevat saavansa riittävästi tietoa seurakunnan tapahtumista. Joka kolmas (30 %) mies vastaaja ja noin neljä kymmenestä (39 %) naisvastaajista kokivat saamansa tiedon seurakunnan tapahtumista riittämättömäksi.

Kaksi kolmesta (70 %) miesvastaajasta ja yli puolet (61 %) naisvastaajista kokivat halutessaan voivansa vaikuttaa seurakuntansa toimintaan. Joka kolmas (30 %) miesvastaajista ja naisvastaajista noin neljä kymmenestä (39 %) kokivat, että eivät halutessaan kykene vaikuttamaan seurakuntansa toimintaan.

Kaksi kolmesta (68 %) miesvastaajista ja hieman yli puolet (53 %) naisvastaajista haluaisivat vaikuttaa oman seurakuntansa toimintaan. Joka kolmas (30 %) miesvastaajista ja hieman vajaa puolet (47 %) naisvastaajista eivät halunneet vaikuttaa seurakuntansa toimintaan.

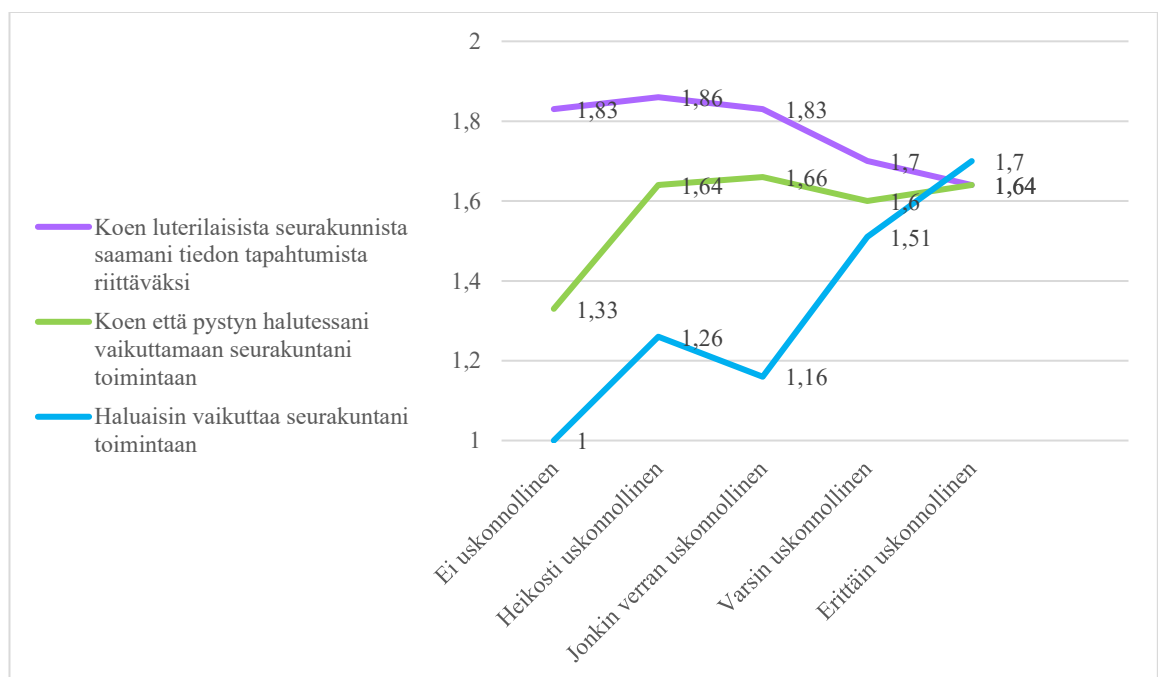

Kuvio 16. Tiedon saanti seurakuntien toiminnasta ja vaikuttaminen. (%) N (miehet) =34; N (naiset) = 143.

Vastaajien uskonnollista yhteyttä tapahtumista saatavaan tietoon ja seurakunta vaikuttamiseen vertailimme uskonsummamuuttujalla. Kuvioista 17 selviää mitä vähemmän uskovainen vastaaja oli sen tyytyväisempi, hän on seurakuntien tapahtumista saatavaan tietoon ja vastaavasti varsin- ja erittäin uskonnolliset olivat tyytymättömiä.

Vastaajan uskonnollisuus vaikutti selvästi heidän arvioituun kykyynsä vaikuttaa oman seurakunnan toimintaan. Ei uskonnolliset arvioivat oman vaikutus kykynsä alhaisemmaksi kuin muut vastaaja ryhmät, mutta heillä ei ollut haluakaan vaikuttaa seurakuntansa toimintaan.

Vastaajista suurin halu seurakuntansa toimintaan vaikuttamiselle oli erittäin – ja varsin uskonnollisilla vastaajilla ja heikosti uskovaisilla on suurempi halu vaikuttaa seurakuntansa toimintaan, kuin jonkin verran uskovaisilla.

Kuvio 17. Vastaajien uskonnollisuuden yhteys tapahtumista saatavaan tietoon ja seurakunta vaikuttamiseen, asteikolla 1= ei ja 2= kyllä. (M) N= 152–156

7.4 Toiveet toiminnalle

Minkälaista toimintaa nuoret aikuiset toivovat seurakunnalta, tätä selvitettiin avoimella kysymyksellä, kerro muutamalla sanalla minkälaista toimintaa toivoisit luterilaisilta seurakunnilta. Yleisin vastaus oli toive siitä, että toimintaa nuorille aikuisille olisi enemmän. Vain yksi vastaaja koki tarjontaa olevan runsaasti ja riittävästi saatavilla. Vastaajat toivoivat hengellistä toimintaa, kuten rukousta, laulamista ja ylistämistä, Raamatun- ja hengellisten asioiden opetusta. Liberaalimmat vastaajat toivoivat vapaampia jumalanpalveluksia ja vapaampaa jumalanpalveluselämää. Messuihin toivottiin erilaisia teemoja ja musiikkigenrejä. Nuorten aikuisten iltoja, retkiä ja muita nuorille aikuisille suunnattuja tapahtumia. Matalankynnyksen toimintaa toivoi useampi vastaaja. Osa vastaajista ilmaisi, että eivät kuulu kirkkoon ja siksi heillä ei ole toiveita seurakuntien toimintaan.

Vastaajat toivat esille turvattomuuden tunteen, joko oman tai toisen henkilön puolesta. Toiveen turvallisesta tilasta, jossa jokainen saa olla oma itsensä ja tuntee olonsa turvallisiksi ja tervetulleeksi. Vastaajat halusivat seurakuntien työntekijöiden olevan helposti saatavilla. Muutamassa vastauksessa esitettiin toive, että luterilaisilla seurakunnilla olisi yhteneväisyys näkemysten suhteen. Vastaajat toivat esiin toiveita seurakunnan ja kirkon yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja toimintaan. Käsittelin vastauksia tyypittelyn avulla ja loin seitsemän ryhmää, joissa vastaajat ovat osin sekaisin vastauksiensa perusteella.

Ensimmäisen ryhmän nimesin konservatiiviseksi vastaajaksi. Tämän ryhmän jäsenet odottavat seurakunnalta perinteistä toimintaa, jolla he tarkoittavat paluuta Raamatun mukaiseen sanaan ja sen mukaiseen elämään. He toivoivat enemmän saarnaa, rukousta ja laulamista, puhetta Jeesuksesta ja lopun ajoista sekä henkilökohtaisia todistuspuheenvuoroja omasta uskosta. Osa konservatiivisemmista vastaajista otti kantaa siihen, että kristilliseen elämään kuuluisi kieltäytyminen homoliitoista. Osan vastaajien mielestä kirkon ei tulisi osallistua Pride-tapahtumiin.

Toisen ryhmän nimesin liberaaleiksi vastaajiksi. He toivoivat vapaampaa jumalanpalveluselämää, juurtuneista kaavoista poikkeamista, rukousta luovalla tavalla, matalan kynnyksen toimintaa sekä kirkonovien avaamista kaikille.

Kolmannen nimesin yhteisöllisiksi vastaajiksi. He toivoivat yhteistä tekemistä kaiken ikäisille ja enemmän yhteiskristillisyyttä, saman henkistä seuraa, uusia ystäviä, joiden kanssa osallistua seurakuntien toimintaan ja viettää yhdessä aikaa. Jotkut toivoivat seurustelukumppanin löytämistä seurakunnan toiminnasta. Osa vastaajista toivoivat lapsille omaa toimintaa aikuisten messujen ajaksi.

Neljännän ryhmän nimesin yhteiskuntavaikuttajaksi. Ryhmän jäsenet toivoivat kirkolta näkyvämpää toimintaa ja aktiivista yhteiskuntavaikuttamista sekä dialogia kirkkoon kuuluvien ja kuulumattomien välillä. He korostivat myös ympäristön ja vähemmistöjen puolesta toimimista ja päihde apua sitä tarvitseville. He esittivät toiveita siitä, että kirkko jalkautuisi koulujen kampuksille ja osallistuisi yliopisto- karnevaaleille.

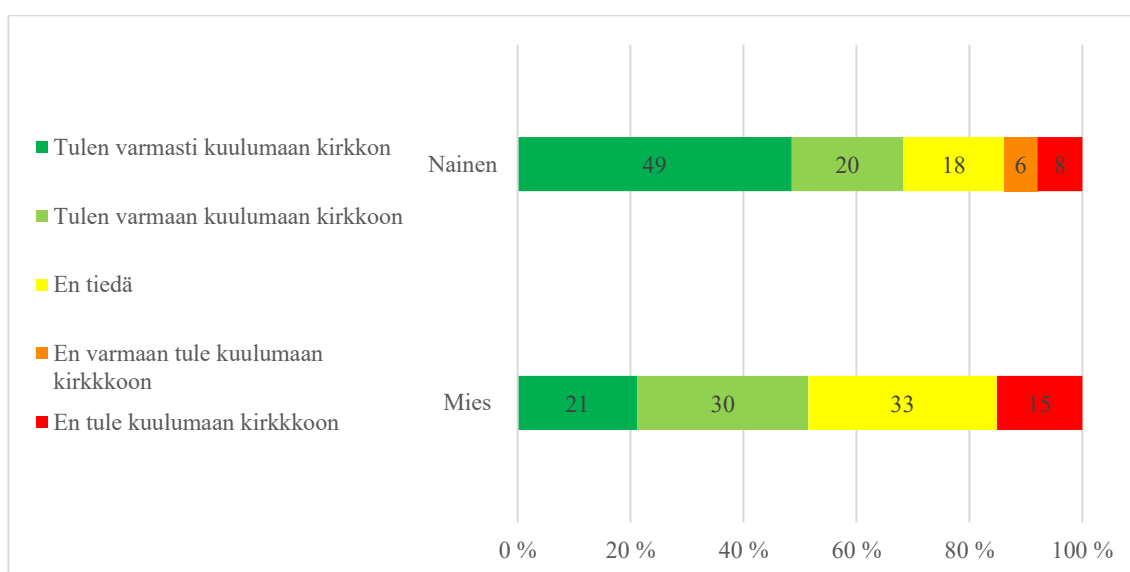
Viidennen ryhmän nimesin vähemmistöjen puolustajiksi. Ryhmä on osittain päällekkäinen yhteiskuntavaikuttien ryhmän kanssa. Tämän ryhmän vastaajat korostivat avoimuutta kaikkia uskontoja ja seksuaalisuuntauksia kohtaan. He esittivät toiveita siitä, että seurakunnan tulisi järjestää toimintaa johon sateenkaari-ihmiset olisivat erityisen tervetulleita. He toivoivat sateenkaari messuja ja keskustelutilaisuuksia.

Kuudennen ryhmän nimesin Opetuksen ja tiedon janoisiksi. Ryhmän jäsenet toivoivat Raamatun, hengellisten asioiden ja kirkkohistorian opetusta sekä enemmän luentoja uskonfilosofisista kysymyksistä.

Seitsemännen ryhmän nimesin toiminnallisiksi vastaajiksi. He toivoivat enemmän nuorille aikuisille suunnattua toimintaa, nuorten iltoja, leirejä, retkiä ja tapahtumia sekä yhteisruokailua. Osa vastaajista toivoi erillisiä opiskelija iltoja, peli-iltoja sekä yhteistä ruuanlaittoa.

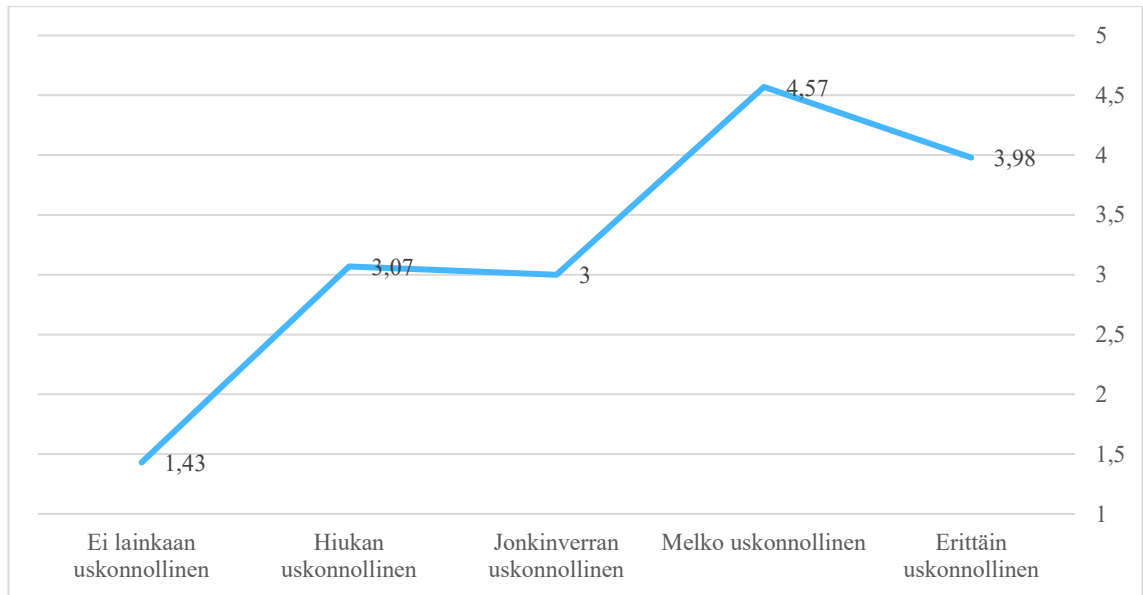
7.5 Sitoutuminen seurakunnan jäseneksi

Kuinka todennäköisesti vastaajat kokevat kuuluvansa kirkkoon viidenvuoden päästä. Kuviosta (18) selviää, että miesvastaajista viidesosa (21 %) ja naisvastaajista noin puolet (49 %) arvioi varmasti kuuluvansa kirkkoon viidenvuoden kuluttua. Naisvastaajista viides osa (20 %) ja miesvastaajista joka kolmas (30 %) arveli varmaan kuuluvansa kirkkoon viiden vuoden kuluttua. Miehistä kolmannes vastaajista (33 %) ja naisista 18 prosenttia vastasi, etteivät tiedä tulevatko kuulumaan kirkkoon viidenvuoden kuluttua. Vajaa viidesosa (15 %) miesvastaajista ja 8 prosenttia naisvastaajista olivat varmoja, etteivät tule kuulumaan kirkkoon viidenvuoden kuluttua.

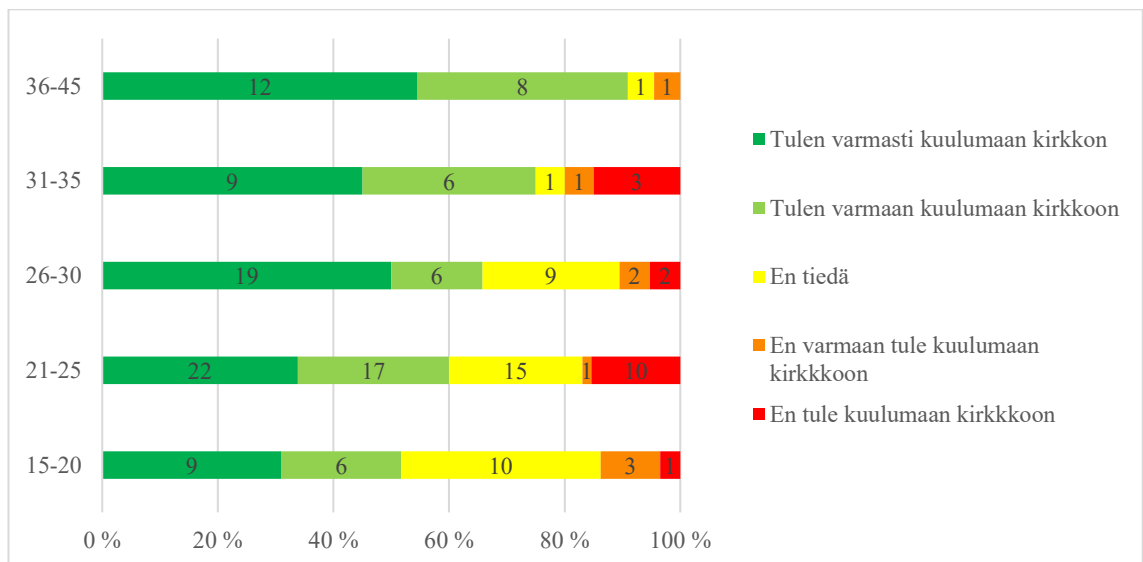
Kuvio 18. Kuinka todennäköisesti kuulut kirkkoon viidenvuoden päästä sukupuolen mukaisesti. (%) N (mies)= 33, N (nainen)= 142

Kirkkoon viidenvuoden päästä arveli kuuluvansa erityisesti melko uskonnolliset ja erittäin uskonnolliset vastaajat ($F=15,27^{***}$) Kiinnostava havainto oli se, että erittäin uskonnollisten kohdalla kirkkoon kuulumisen halun keskiarvo ($M=3.98$ asteikolla 1-5) oli matalampi, kuin melko uskonnollisten kohdalla ($M=4.57$ asteikolla 1–5). Tämä osoittaa, että osa erittäin uskonnollisista vastaajista näyttää olevan enemmän kirkkokriittisiä kuin melko uskonnollista vastaajista kuvio 19.

Kuvio 19. Vastaajien uskonnollisuuden yhteys kirkkoon kuulumisen haluun, asteikolla 1= täysin erimieltä ja 5= täysin samaa mieltä (M) N 160

Tarkastelin kirkkoon kuulumuutta myös iän perusteella kuvio 20, siinä epävarmojen osuus vastaajissa oli suurempi suhteessa siihen mitä nuorempi vastaaja oli. Epävarmoin ja varmoin ryhmä oli 21–25- vuotiaat.

Kuvio 20. Kuinka todennäköisesti kuulut kirkkoon viidenvuoden päästä lään mukainen (%). N. 176

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyyn vastaukset painottuivat naisvastaajien näkemyksiin, valtaosa kyselyyn vastaajista (80 %) oli naisia. Lähes kolmeneljäsosaa (73 %) vastaajista kuului johonkin luterilaiseen seurakuntaan.

Kyselyyn vastanneiden arvomaailma oli sangen kristillinen. Valtaosa vastaajista (89 %) koki kristinuskolla olevan merkitystä heidän elämässään. Tämän tutkimuksen vastaukset poikkesivat vastaavista tutkimuksista, tämän tutkimuksen vastaajat olivat pääosin uskonnollisempia.

Vertasin tutkimustani kansainväliseen ISSP 2018 tutkimuksen Suomea koskevaan aineistoon. Siinä uskonnollisuutta ja hengellisyyttä mitattiin kysymyksellä, noudatan uskontoani ja pidän itseäni hengellisenä ihmisenä (kuvio 3, jossa ikä jakauma 15–49- vuotta). Tutkimuksen vastaajista vain joka kymmenes (9–12 %) ilmoitti noudattavansa uskontonsa ja pitivät itseään ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat. Heidän kanssaan täysin vastakkaista mieltä oli noin kolmannes vastaajista (23–34 %). Joka neljäs (25–28 %) Uskoi Jumalaan (kuvio 4). Tämän tutkimuksen vastaajista kolme neljäsosaa (75 %) piti itseään hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat. Jumalaan uskovia oli vastaajista suuri enemmistö (87 %).

Vastaajat vaikuttivat arvokyselyyn pohjalta iloitsevan elämästään. Mielenkiintoista oli, että erittäin uskonnolliset ja ei uskonnolliset kokivat vahvemmin iloitsevan elämästään verrattuna heikosti- ja jonkin verran uskonnollisiin vastaajiin. Vastaajat tunsivat empatiaa heikommassa asemassa olevia kohtaan. Mielenkiintoista oli, että ei uskonnolliset olivat empaattisempia kuin erittäin uskonnolliset ja jonkin verran uskonnolliset muihin ryhmiin verrattuna olivat epäempaattisempia. Ympäristön suojelemiseen liittyvien asioiden tärkeys korostui ei uskonnollisilla vastaajilla. Mitä enemmän uskonnollinen vastaaja oli, hän koki ympäristöön suojeluun liittyvät asiat itselleen vähemmän merkityksellisiksi. Elämän itse annetun merkityksellisyyden ei uskonnolliset- ja heikosti uskovaiset vastaajat arvottivat neutraalimmaksi väitteeksi kuin uskonnollisemmat vastaajat. Sattuman ratkaisevaan vaikutukseen ihmisen elämässä kielteisemmin suhtautuivat ei uskonnolliset ja

erittäin uskonnolliset vastaajat. Väittämään neutraalimmin suhtautuivat näiden välissä olevat ryhmät.

Vastaajat olivat pääosin seurakunta-aktiiveja, jotka kuuluivat luterilaiseen kirkkoon. Jumalanpalveluksiin osallistuminen oli tämän tutkimuksen vastaajilla aktiivisempaa verrattaessa niitä Gallub Ecclesiasta (2019) tutkimukseen (kuvio 5). Tässä tutkimuksessa ilmoittivat osallistuvansa viikoittain jumalanpalvelukseen miesvastaajista yli puolet (52 %) ja naisvastaajista noin neljä kymmenestä (39 %), alle viidesosa vastaajista (19 %) ilmoitti ettei osallistu juuri koskaan seurakunnan toimintoihin tai uskonnollisiin aktiviteetteihin.

Helsingin luterilaisten kirkkojen toiminnan tiedon saannin kanavat painottuivat tällä vastaaja ryhmällä netinvälityksellä saatavaan tietoon. Kaksi kolmasosaa vastaajista (64 %) ilmoitti saavansa tätä kautta tiedon tapahtumista. Toisena tiedonsaannin pääkanavana vastaajista lähes joka kolmas (28 %) arvioivat saavat tiedon ystäviltään tai tutuilta. Kolmantena tiedon saannin pääkanavana vajaa viidesosa (17 %) sai tiedon seurakunnan työntekijöiltä.

Vastaajista valtaosa (70 %) koki saavansa riittävästi tietoa seurakunnan tapahtumista, joka kolmas (30 %) koki seurakunnan tapahtumista saatavan tiedon riittämättömäksi.

Suuri osa vastaajista (naisista ylipuolet 61 % ja miesvastaajista kaksikolmesta 70 %) arvio halutessaan kykenevänsä vaikuttamaan oman seurakuntansa toimintaan. Kaksi kolmesta (69 %) naisvastaajista ja kolme neljäsosaa (77 %) miesvastaajista halusi vaikuttaa oman seurakuntansa toimintaan.

Vastaajat antoivat konkreettisia ehdotuksia millaista toimintaa seurakunnilta toivovat. Enemmistö vastaajista toivoi enemmän kohdennettua toimintaa nuorille aikuisille. Vastauksissa korostui konservatiiviset vastaukset. Konkreettisten muutosehdotusten lisäksi vastaajat toivat esille turvattomuuden tunteen, joko oman tai toisen henkilön puolesta sekä toiveen turvallisesta tilasta, jossa jokainen saa olla oma itsensä ja tuntea olonsa turvallisiksi ja tervetulleiksi, sekä hyväksyväämpää ilmapiiriä.

9 POHDINTA

Uskonto on arvolutautunut ja se näkyi myös muissa arvokysymyksissä. Vastaa-
taajien lapsuudentaustoilla näyttäisi olevan selkeä merkitys heidän uskonnolli-
suutensa kehittämisessä, varsinkin äidin myönteinen suhtautuminen uskontoon
näytti suuntaa vastaajan oman myönteisen uskonnollisuuden kehittämisessä.

Valtaosa vastaajista oli tyytyväisiä seurakunnan toiminnoista saamaansa tiedo-
tukseen, mutta silti joka kolmas (30 %) vastaajista koki saavansa liianvähän tie-
toa seurakunnan toiminnoista. Seurakuntien tulisi olla aktiivisempia seurakunta-
laisiaan kohtaan sekä lisätä tiedottamistaan.

Vastaajat arvioivat omaa kykyään vaikuttaa oman seurakunnan toimintaan ja
sekä mies, että naisvastaajista suuri osa arvioi oman vaikutusmahdollisuutensa
hyväksi, mutta lähes neljä kymmenestä (39 %) naistaajasta ja joka kolmas (30
%) miesvastaajasta kokivat, että eivät kykene vaikuttamaan oman seurakuntansa
toimintaan. Voisiko vastaajan kirkkoon kuulumattomuus selittää tätä, vai kokeeko
noinkin suuri määrä, että eivät voi vaikuttaa? Seurakuntien ja kirkon tulisi lisätä
seurakuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuuksia ja avointa vuoropuhelua seura-
kuntalaisten kanssa.

Turvattomuuden kokeminen eri ryhmissä, niin konservatiiviset kuin arvoliberaalit
ja seksuaalivähemmistöt toivat, joko itse tai toiset heidän puolestaan esiin, koke-
vansa turvattomuutta seurakuntien toiminnassa ja toivoivat suvaitsevampaa il-
mapiiriä. Kirkkohallitus (2019) on julkaissut turvallinen seurakunta ohjeistuksen,
jossa mainitaan kaiken toiminnan lähtökohtana kirkossa ja seurakunnissa olevan
osallistujien ja henkilökunnan turvallisuudesta huolehtiminen. Turvallisuuden
määritelmä on kokonaisvaltainen, se kattaa fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja
seksuaalisen turvallisuuden. Turvallisuuden puutteeksi opas määrittelee kaiken
sen missä esiintyy tai koetaan jonkinlaista uhkaa tai vaaraa.

Turvallisuuden tunteen lisäämisessä on seurakunnissa kyselyn perusteella vielä
matkaa. Onko turvattomuuden tunteen takana aikaisemmat kokemukset vai

ovatko pelot tätä päivää? Tuntevatko konservatiivisemmat vastaajat pelkoa puhua omista uskon näkemyksistään leimautumisen pelossa vai onko taustalla jokin muuta. Voisiko seurakunnat ottaa seurakuntaiset mukaan pohtimaan, miten turvallisuuden tunnetta voitaisiin parantaa.

Nuorten aikuisten sitoutuneisuuden seurakuntaan ja kirkkoon havainnon taustalla voi olla se, että erittäin uskonnolliset vastaajat ovat vapaidensuuntien seurakuntien kävijöitä ja he eivät koe Suomen evankelisluterilaista kirkkoa ja sen seurakuntia omakseen? Uskon näkemykset ja kirkon liberaalimpi toiminta saattavat olla esteenä konservatiivisimmilla vastaajilla halun olla mukana evankelisluterilaisen seurakunnan toiminnassa tai ylipäätään seurakuntalaisena. Kuinka seurakunnat saisivat myös konservatiivisemmat jäsenensä pysymään jäsenenä ja toiminnassa mukana. Tähän on tutkimuksessani osin tullut vastauksia.

Pohdin Koronan vaikutusta tutkimukseen. Korona on vaikuttanut kaikkialla yhteiskunnassa ja sulkenut palveluita, myös seurakuntien palvelut ovat olleet suuriltaosin kiinni ja tapahtumia on pitänyt peruuttaa. Palvelut ja toiminnot ovat tapahtuneet verkönvälityksellä. Lisäksi Korona on estänyt yhteisöllisiä kohtaamisia ja se on aiheuttanut monille turvallisuuden tunteen heikkenemistä. Näillä voi olla vaikutuksia tutkimuksen vastauksiin

9.1 Tutkimuksen eettisyys

Tieteellisen tutkimuksen luotettavuus ja tulosten uskottavuus edellyttävät, että tutkimuksessa noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä, kuten rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta koko tutkimuksen ajan suunnitteluvaiheesta työn valmistamiseen. Lähdeviitteet tulee olla asianmukaisesti merkittynä. (Tekn. 2012) Olen näiden käytäntöjen mukaan pyrkinyt tekemään tutkimukseni. Olen myös perehtynyt Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettisiin suosituksiin (Arene 2020).

Vastaajien tietosuoja taattiin sillä, että kyselykaavakkeessa ei pyydetty heidän henkilökohtaisia tietojaan ja näin Tietosuojalain 523/1999 Mukaista henkilörekis-

teriä ei syntynyt. Vastaajien anonymiteettiä vahvistettiin myös sillä, että paperisten lomakkeiden kohdalla eri henkilö kuin vastauksien kerääjä, siirsi vastaukset Webropol- järjestelmään. Paperiset kaavakkeet säilytettiin lukitussa tilassa ja hävitettiin asianmukaisesti käytön jälkeen koulun suljetun paperin tuhoamisjätteen mukana.

9.2 Ammatillinen kasvu

Tulevana sosiaalityön ja kirkon nuorisotyön ammattilaisena koen tutkimukseni antaneen minulle paljon. Koulutukseni aikana olen usein törmännyt siihen, kuinka nuoret aikuiset ovat ”unohtuneet” seurakunnan toiminnasta ja sen suunnittelusta. Omat opiskelija toverini ovat kertoneet, kuinka vaikeaa on kiinnittyä uudella paikkakunnalla uuteen seurakuntaan ja päästä sisälle ja mukaan sen toimintaan.

Nuorten aikuisten kato seurakunnista on tilastojenkin valossa suurta. Tutkimukseni on lisännyt tietojani nuorten aikuisten suhteesta kirkkoon ja heidän tarpeistaan seurakunnan toimintaan sekä heidän odotuksistaan seurakunnan työntekijöille ja seurakunnan toiminnalle. Näillä asioilla on suuri merkitys siihen, kuinka seurakunta työtä voisi jatkossa kehittää ja saada nuoria aikuisia mukaan toimintaan sekä kiinnittymään siihen.

Tämän tutkimuksen kautta olen pystynyt vahvistamaan omaa ammatillista osaamistani sosiaali- ja kirkonalan puolelta. Olen saanut tietoa tutkimuksen kulusta ja tutkimuksen eettisistä periaatteista sekä taitoa tutkimuksen toteuttamiseen. Olen oppinut hahmottamaan tilastoja erilaisesta kriittisestä tulokulmasta. Tutkimus- ja kehittämistoiminta on tärkeää sekä kirkollisella että maallisemmalla sosiaali- alan kentällä. Sosionomi (AMK) ja kirkon nuorisotyön -koulutuksen osaamisvaatimukset (Diakonia-ammattikorkeakoulu i.a.) edellyttävät, että ammattilaisella on kyky tuottaa ja arvioida tietoa ja hän osaa toimia tutkimus- ja kehittämistyön eettisten periaatteiden mukaisesti.

Sosionomin ammattivaatimukseen kuuluu kriittinen ammatillinen reflektio (Diakonia-ammattikorkeakoulu i.a.). Tutkimuksen tekeminen, tulosten tarkastelu, sekä

pohdinta ovat kehittäneet kriittistä ajattelua ja antaneet minulle ymmärrystä syvällisen pohdinnan merkityksestä ilmiöiden tarkastelussa. Olen saanut tutkimukseni kautta ymmärrystä asioiden sekä syy-seuraussuhteiden monimuotoisuuteen.

Itsensä johtaminen kuuluu sosionomin ammatti vaatimukseen (Diakonia-ammattikorkeakoulu i.a.). Huomasin itselläni tässä olevan kehitettävää. Varsinkin tänä aikana, kun Korona rajoitusten vuoksi en ole päässyt koululle tai kirjastoon tekemään työtä.

Kirkon nuorisotyöohjaajan ydinosaamiskuvauksessa (Nuorisotyöohjaajan ydinosaamiskuvaus.) mainitaan nuorisotyöohjaajan ammatissa olevan keskeistä vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden mahdollisuutta kantaa vastuuta ja vaikuttaa yhdessä seurakuntaan. Sosionomin kompetensseihin kuuluu kansalaisten osallisuuden edistäminen sekä vaikuttamismahdollisuuksien tukeminen (Diakonia-ammattikorkeakoulu i.a.) Tutkimukseni yksi edellytys oli antaa ääni kyselyyn vastaajille tuoda heidän tarpeensa ja toiveensa kuuluvaksi. Vastaajat toivat konkreettisia toiveita esille, kuinka seurakuntaa voitaisiin kehittää heille paremmin sopivaksi ja kutsuvaksi.

9.3 Jatkotutkimusaiheet

Tutkimukseni antoi tietoa nuorten aikuisten tarpeista ja toiveista seurakunnalle ja kirkolle, mutta jätti myös kysymyksiä. Jatkotutkimuksessa voisi selvittää:

Kuinka nuoret aikuiset löytävät tiensä seurakunnan toimintoihin? Mitä kanavia pitkin nuoret aikuiset haluavat kirkon toiminnoista kuulla ja kuinka kirkon ja seurakunnan viestintää voisi kehittää vastaamaan nuorten aikuisten tarpeita?

Selvittää nuorten aikuisten näkemyksiä seurakuntaan vaikuttamisesta laajemmin. Kuinka heille tarjotaan vaikuttamisen mahdollisuuksia omassa seurakunnassaan ja mitkä asiat he näkevät vaikuttamisen esteenä?

Mitkä asiat turvattomuutta aiheuttavat? Kuinka turvallisuuden tunnetta voisi lisätä?

LÄHTEET

- Arene. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ry. (2020). Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. saatavilla 3.2.2021 <http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULU-JEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf? t=1578480382>
- Diakonia ammattikorkeakoulu. Osaamisvaatimukset: Sosionomi (Amk). Kirkon nuorisotyö. Kirkon nuorisotyö- koulutuksesta valmistuneen osaamisvaatimukset eli kompetenssit. Saatavilla 8.2.2022 <https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/opintojen-suorittaminen/arviointi/osaamisvaatimukset-sosionomi-amk-kirkon-nuorisotyö/#a3a97d5f>
- Günther, K., Hasanen, K. (i.a.). Tyypittely. Tietoarkisto. Saatavilla 28.3.2022 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/tyypittely/>
- Hagfors, H. Kaartinen, J. (i.a.). Nuoret arvot ja tulevaisuudet. Verohallinto. saatavilla 27.3.2022 <https://www.vero.fi/contentassets/afe7f589f1e0439894292caf0fe74c03/tulevaisuuden-ilmi%C3%B6t-kaartinen.pdf>
- Harju, A. (12.11.2020). Osallisuus ja osattomuus. Kansalaisyhteiskunta. Saatavilla 27.3.2020 <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/osallisuus-ja-osattomuus/>
- Heikkilä, T. (2014) *Tilastollinen tutkimus*. Edita
- Helkama, K. (2009). *Moraalipsykologia: Hyvän ja pahan tällä puolen*. Edita.
- Helsingin seurakuntayhtymä. (2020) Jäsenvuositilasto. Saatavilla 2.2.2022 https://www.helsinginseurakunnat.fi/material/attachments/PIV70n9qy/jasentietojen_vuositalo_2020.pdf
- Isola, A. Kaartinen, H. Leeman, L. Lääperi, R. Schneider, T. Valtari, S. Keto-Tokoi, A. (2017) Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. [Tiivistelmä] Saatavilla 7.3.2022 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135356/URN_ISBN_978-952-302-917-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Jaari, A. (2004). *Itsetunto, elämänhallinta ja arvot: Korrelatiivinen tutkimus Morris Rosenbergin itsetuntokäsitteen taustasta suomalaisilla työkäisillä: akateeminen väitöskirja*. Helsingin yliopisto; [Aini Jaari].
- Kananen, J. (2008). *Kvantti: Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun*. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kananen, J. (2011). *Kvantti. Kvantitatiivisen opinnäytetyönkirjoittamisen käytännön opas*. Tampereen yliopistopaino oy. 7
- Kananen, J. (2019). *Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas*. Punamusta oy.
- Kallinen
- Ketola, K., Sohlberg, J. (2020) Uskonnolliset yhteisöt Suomessa. Teoksessa. Salomäki, H., Hytönen, M., Ketola, K., Salminen, V. & Sohlberg, J. (2020). *Uskonto arjessa ja juhlassa: Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2016–2019*. Kirkon tutkimuskeskus
- Kirkkohallitus. (2019) Turvallinen seurakunta. Saatavilla 28.3.2022 <https://evl.fi/documents/1327140/39461555/Turvallinen+seurakunta+-ohjeistus.pdf/d7914fda-53ac-7c79-a85f-c7d6768c7776?t=1554885485000>

- Kirkkohallitus. (la) Nuorisotyöohjaajan ydinosaamiskuvaus. Saatavilla 9.2.2022 https://evl.fi/documents/1327140/43561565/Nuorisotyöohjaajan_ydinosaamiskuvaus_2020_pdf.pdf/94ba3786-accb-1346-dbaa-5c189ec753ba?t=1596644157216
- Kirkon tulevaisuuskomitea. (2016). *Kirkon tulevaisuuskomitean mietintö*. Kirkkohallitus. saatavilla 10.3.2022 https://www.oulunhiippakunta.fi/uploads/2019/11/e68e297f-kirkon-tulevaisuuskomitea_mietinto_2016.pdf
- Kokkonen, J. & Diakonia-ammattikorkeakoulu. (2017) *Tehdään ihmeitä!: Osallisuus, vapaaehtoisuus, jäsenyys ja hengellisyys isostoiminnassa*. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Korhonen, R. (2010). Opiskelijan ja nuoren aikuisen polkuja pyhään. Hengellisyys korkeakoulu yhteisössä. Suomen ekumeenisen neuvoston seminaari. Saatavilla 26.3.2022 https://www.ekumenia.fi/data/liitteet/risto_korhosen_alustus_2.pdf
- L1050/208 Tietosuoja laki. Saatavilla. 14.3.2022 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20181050>
- L1285/2016 Nuorisolaki. Saatavilla 18.12.20 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>
- Leemann, L., Kuusio, H. & Hämäläinen, R.-M. (2015). Sosiaalinen osallisuus. Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke (Sokra). Terveystieteiden tutkimuskeskus. Saatavilla 8.3.2022 https://thl.fi/documents/966696/3775621/Tietopaketti_Sosiaalinen_Osallisuus.pdf/4bc56a65-8eb2-41c3-87b8-0cd963a2c600
- Lehto, M. (2020) *Hyvinvointiyhteiskunnan arvot: Avain tulevaisuuden Suomeen*. Into Kustannus Oy.
- Maslow, A. (2013) ”alkuperäinen 1943”. *A theory of Human motivation*. Wilder publications.
- Mäkinen, A. (2009). ”Ole uskis omalla tyylilläsi”. *Helsingin seurakuntien mainoskampanjat nuorille aikuisille*. Kirkon tutkimuksen www-julkaisuja 17. Kirkon tutkimuskeskus. Tampere. Saatavilla 11.5.2020 https://evl.fi/documents/1327140/45386794/Www-julkaisu+17_M%C3%A4kinen+%28Ole+uskis+omalla+tyylilläsi%29.pdf/fbd431eb-8919-4213-b9f1-21e7157c008e
- Navi. (2022). Ehdokkaan opas. Saatavilla 10.3.2022 https://www.naviryhma.fi/wp-content/uploads/2021/12/NAVI_ehdokkaan_opas_nettili.pdf
- Nurmi, J., Ahonen T., Lyytinen H., Lyytinen P., Pulkkinen L. & Ruoppila I. (2014). *Ihmisen psykologinen kehitys*. Ps- kustannus. Jyväskylä
- Raamattu.fi (1992) Kirje heprealaisille. Saatavilla. 4.2.2021 <https://raamattu.fi/raamattu/KR92/HEB.11/Kirje-heprealaisille-11>
- Salomäki, H. (2014) Kirkkoon sitoutumisen alueelliset erot. Teoksessa Hytönen, M., Ketola, K. k., Salminen, V. & Salomäki, H. k. (2014). *Leikkauspintoja kirkon jäsenyyteen*. Kirkkohallitus. Saatavilla 10.3.2022 <https://evl.fi/documents/1327140/45386794/Ktk+-+Leikkauspintoja+kirkon+j%C3%A4senyyteen/a8bc3277-bf3a-7667-f9b1-abc60c66abf8>
- Salomäki, H. (2020). Jumalanpalvelus, kirkolliset toimitukset ja kristilliset juhlapyhät. Teoksessa. Salomäki, H., Hytönen, M., Ketola, K., Salminen, V. & Sohlberg, J. (2020). *Uskonto arjessa ja juhlassa: Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2016–2019*. Kirkon tutkimuskeskus
- Schwartz (1992). Universals in the content and Structure of Values: Theoretical advances and empirical test in 20 countries, Teoksessa: Helkama, K. (2009) Moraalipsykologia, hyvän ja pahan tällä puolen. Bookwell oy. Porvoo
- Schwartz (1992). Universals in the content and Structure of Values: Theoretical advances and empirical test in 20 countries, Teoksessa: Jaari, A (2004) Itsetunto, elämänhallinta ja arvot. Helsingin yliopisto

- Sosiaali- ja terveysministeriö. (l.a) Osallisuuden edistäminen. Saatavilla 8.3.2022 <https://stm.fi/osallisuuden-edistaminen>
- Suomen ev.lut. kirkko (2019) ISSP 2018 raportti. Saatavilla 14.6.2021 https://evl.fi/documents/1327140/49652598/issp2018_raportti.pdf
- Suomen ev.lut. kirkko (i.a.-a). Miten vaikutan kirkossa. Saatavilla 10.3.2022 <https://evl.fi/tieto-kirkosta/jaseninfo/miten-vaikutan-kirkossa>
- Suomen ev.lut. kirkko (i.a.-c). Tutki uskoa. Mitä usko on? saatavilla. 17.11.2021 <https://evl.fi/tutki-uskoa/mita-usko-on>
- Suomen ev.lut. kirkko (i.a.-b.). Osallisuus. Saatavilla 8.3.2022 <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/diakonia/sosiaalinen-hyvinvointi-ja-ihmissuhteet/osallisuus>
- Suutari, M. (12.11.2020). Nuoret työelämän ulkopuolella. Kansalaisyhteiskunta. Saatavilla 27.3.2022 <https://kansalaisyhteiskunta.fi/tietopankki/nuoret-tyoelaman-ulkopuolella/>
- Säisä-Winter, P. (2018). *Henkiset voimavarat. Tutkittua tietoa henkisyyden vaikutuksesta terveyteen*. Viisas elämä oy. Helsinki.
- TENK. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2012) Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkauseräilyjen käsittely Suomessa. Saatavilla 3.2.21 https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf
- Tervo-Niemelä, K. (2016). Sukupolvien muutos, usko ja jumalanpalveluskokemus. Teoksessa *Miten Suomi uskoo. Toim.* Suomalainen teologinen kirjallisuusseura. Grano oy. Vantaa.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (Uudistettu laitos.). Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Tähkäpää, A. (2012). *Nuoret seurakuntalaisina*. Kirkkohallitus. Saatavilla 8.3.2022 https://evl.fi/documents/1327140/52567046/KH_nuoret_www.pdf/ce680578-4c4f-31f0-e764-9da732d7c797?t=1620279652113
- Vilponen, S. (31.8.2016). Nuorten arvot ja asenteet jyrkkenevät- ”Meillä kasvaa kovasydäminen nuoriso”. YLE. <https://yle.fi/uutiset/3-9130087>

LIITE 1. Saatekirje

Hei nuori aikuinen!

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn!

Olemme Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoita, teemme opinnäytetyötä ” Kirkko tavoittamassa nuoria aikuisia”, yhteistyössä Helsingin Tuomio-kirkkoseurakunnan kanssa, kysely on osana opinnäytetyötämme.

Kyselyssä kartoitamme nuorten aikuisten näkemyksiä omasta hengellisyydestä, henkisyydestä ja uskonnollisuudesta. Miten nuoret aikuiset näkevät suhteensa ja sitoutuneisuutensa kirkkoon, sen toimintaan ja minkälaista toimintaa nuoret aikuiset toivoisivat kirkolta.

Vastausaika kyselyyn on 5.10-18.10.2020 kyselyyn vastaaminen vie noin 10–15 minuuttia. Kyselyssä ei kerätä henkilörekisteriä, vaan kaikki vastukset säilyvät anonyymeina.

Sinun tähän kyselyyn antamasi tiedot ovat tärkeitä, kiitos vastauksistasi!

LIITE 2. Kyselykysymykset

1. Sukupuolesi

Mies

Nainen

Muu

En halua sanoa

2. Ikäsi

3. Mikä on korkein koulutustaso, jonka olet suorittanut

Peruskoulu

Ammattikoulu tai -kurssi

Lukio tai ylioppilas

Opistotason ammatillinen koulutus

Ammattikorkeakoulu

Yliopisto, alemman asteen koulutus

Ylempi ammattikorkeakoulu

Yliopisto, ylemmän asteen tutkinto

4. Oletko ansiotyössä

Olen tällä hetkellä ansiotyössä

En ole tällä hetkellä ansiotyössä

En ole koskaan ollut ansiotyössä

5. Mikä seuraavista parhaiten kuvaa tämänhetkistä tilannettasi

Jos olet tilapäisesti pois ansiotyöstä äitiys-, isyys tai muun loman, palkattoman vapaan tai muun samankaltaisen syyn vuoksi, vastaa tavanomaisen työtilanteesi mukaan. Valitse vain yksi vaihtoehto

Ansiotyössä (palkansaaja, yrittäjä, työssä oman perheenyrityksessä)

Työtöntyönhakija

Opiskelija (myös oppilaitoksesta lomalla olevat)

Harjoittelussa tai oppisopimuksessa

Pysyvästi työkyvytön

Eläkkeellä

Kotiäiti, koti-isä, tai omaishoitaja

Varusmies- tai siviilipalveluksessa

Jokin muu, mikä?

Seuraavaksi kysymyksiä suhteestasi seurakuntaan, uskontoon, henkisyyteen ja hengellisyyteen.

6. Oletko jonkun Luterilaisen seurakunnan jäsen

Olen

En

En ole varma

7. Minkä seurakunnan

8. Kristinuskolla on merkitystä elämässäni

Kyllä

Ei

9. Kristinuskolla on merkitystä elämässäni

Kyllä

Ei

10. Miten äitisi suhtautui uskontoon

Myönteisesti

Kielteisesti

Neutraalisti

En osaa sanoa

11. Miten isäsi suhtautui uskontoon

Myönteisesti

Kielteisesti

Neutraalisti

En osaa sanoa

12. Olitko lapsuudessasi tekemisissä ihmisen kanssa, jolle uskonto oli tärkeä

Kyllä

Ei

En osaa sanoa

13. Rukoilitiinko kanssasi lapsuudessasi iltarukous

Kyllä

Ei

En osaa sanoa

14. Mikä seuraavista parhaiten kuvaa itseäsi? Valitse joka riviltä yksi vaihtoehto

1 kuvaa sitä, että olet täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 ei samaa eikä erimieltä, 4 osittain samaa mieltä ja 5 täysin samaa mieltä

1 2 3 4 5

Pyrin elämään uskontoni mukaisesti

Pidän itseäni hengellisenä ihmisenä, jota kiinnostavat pyhät ja yliluonnolliset asiat

15. Uskotko... Valitse jokaiselta riviltä yksi vaihtoehto.

1 kuvaa sitä, että olet täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 ei samaa eikä erimieltä, 4 osittain samaa mieltä ja 5 täysin samaa mieltä

1 2 3 4 5

Kuolemanjälkeiseen elämään

Taivaaseen

Helvettiin

Uskonnollisiin ihmeisiin

Jumalaan

Jeesuksen ylösnousemukseen

16. Uskotko... Valitse jokaiselta riviltä yksi vaihtoehto.

1 kuvaa sitä, että olet täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 ei samaa eikä erimieltä, 4 osittain samaa mieltä ja 5 täysin samaa mieltä

1 2 3 4 5

On olemassa Jumala, joka henkilökohtaisesti huolehtii jokaisesta ihmisestä

Ihmiset eivät voi juurikaan vaikuttaa elämänsä kulkuun, sillä sattuma ratkaisee elämässä, miten käy

Elämällä on merkitystä vain, jos itse antaa sille merkityksen

Minulla on omat tapani olla yhteydessä Jumalaan, ilman kirkkoja tai uskonnollisia toimituksia

17. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Valitse jokaiselta riviltä yksi vaihtoehto.

1 kuvaa sitä, että olet täysin erimieltä, 2 jokseenkin erimieltä, 3 ei samaa eikä erimieltä, 4 osittain samaa mieltä ja 5 täysin samaa mieltä

1 2 3 4 5

Ympäristön suojelemiseen liittyvät asiat ovat minulle tärkeitä

Tunnen myötätuntoa heitä kohtaan, jotka ovat heikommassa asemassa, kuin minä

Iloitsen elämästäni

18. Kuinka usein osallistut jumalanpalvelukseen jossakin seurakunnassa

Lähes joka viikko

Kuukausittain tai muutaman kerran vuodessa

Muutaman kerran vuodessa

Ehkä noin 1–2 kertaa vuodessa

En juuri koskaan

19. Mistä saat tietoa Helsingin luterilaisten kirkkojen toiminnasta

Netistä

Alue- uutisista tai Helsingin sanomista

Ystäviltä tai tuttavilta

Seurakunnan työntekijöiltä

Ilmoitustaululta

Jokin muu, mikä?

20. Koen luterilaisista seurakunnista saamani tiedon tapahtumista riittäväksi

Kyllä

Ei

21. Koen että pystyn halutessani vaikuttamaan seurakuntani toimintaan

Kyllä

Ei

22. Haluaisin vaikuttaa seurakuntani toimintaan

Kyllä

Ei

23. Kerro omin sanoin muutamalla sanalla minkälaista toimintaa toivoisit luterilaisilta seurakunnilta

24. Kuinka todennäköisesti kuulut kirkkoon viidenvuoden päästä

1 en tule kuulumaan kirkkoon, 2 en varmaan tule kuulumaan kirkkoon, 3 en tiedä, 4 tulen varmaan kuulumaan kirkkoon 5 tulen varmasti kuulumaan kirkkoon

1 2 3 4 5